

แนวทางการจัดบริการ โรงพยาบาลสนามวัคซีน

กองบริหารการสาธารณสุข
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ที่ปรึกษา	: ปลัดกระทรวงสาธารณสุข (นายแพทย์เกียรติภูมิ วงศ์รจิต) : รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข (นายแพทย์ธงชัย กีรติหัตถยากร) : รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข (นายแพทย์สุระ วิเศษศักดิ์) : อธิบดีกรมการแพทย์ (นายแพทย์สมศักดิ์ อรรฆศิลป์) : อธิบดีกรมควบคุมโรค (นายแพทย์โอภาส การย์กวินพงศ์) : ผู้อำนวยการกองบริหารการสาธารณสุข (นายแพทย์กรกฎ ลิ่มสมมุติ)	
กองบรรณาธิการ	: นายแพทย์ชวนนท์ อิ่มอาบ : นางเกวลิन ชื่นเจริญสุข : เกสัชหญิงวรรณิตา ศรีสุพรรณ : เกสัชกรหญิงไพเราะ บุญญะฤทธิ์ : เกสัชกรหญิงรุจิพัชร ยิ่งกิจวิวัฒน์ : นางสมสินี เกษมศิลป์ : นางจุติมาพร สาขากุล	รองผู้อำนวยการกองบริหารการสาธารณสุข รองผู้อำนวยการกองบริหารการสาธารณสุข เกสัชกรชำนาญการพิเศษ เกสัชกรชำนาญการ เกสัชกรชำนาญการ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
ผู้ช่วยกองบรรณาธิการ	: นางณัฏฐิณา รังสินธุ์ : นายทิวากร หลาบนอก : นางสาวธันย์สิตา โกกัฬากุลเศรษฐ์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
จัดพิมพ์และเผยแพร่	: กองบริหารการสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	
ปีที่พิมพ์	พฤษภาคม 2564	
ISBN	978-616-11-4611-5	

คำนำ

สถานการณ์การระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เริ่มแพร่เข้าสู่ประเทศไทยตั้งแต่ต้นเดือนมกราคม พ.ศ. 2563 และได้มีการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักรเพื่อควบคุมและประณามสถานการณ์ แต่ยังคงมีการระบาดในกรุงเทพมหานครและกระจายไปในจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง ซึ่งคาดการณ์ว่าจะมีการระบาดอยู่เป็นระยะเวลานาน ด้วยยุทธศาสตร์ที่ประเทศไทยมีความพยายามในการควบคุมการระบาดให้ดีที่สุด โดยการจัดบริการวัคซีนให้มีความครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่ควรได้รับวัคซีนจนถึงระดับที่ทำให้เกิดภูมิคุ้มกันหมู่ (Herd immunity) และสามารถช่วยป้องกันการเกิดโรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีนในกลุ่มบุคคลที่ยังไม่มีภูมิคุ้มกันต่อโรค ภายใต้พระราชบัญญัติความมั่นคงด้านวัคซีนแห่งชาติ พ.ศ. 2561 มีเป้าประสงค์สำคัญในการให้ทุกคนบนผืนแผ่นดินไทยเข้าถึงวัคซีนทั้งในภาวะปกติและภาวะฉุกเฉินเพื่อลดการป่วยรุนแรงและเสียชีวิตจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

กองบริหารการสาธารณสุข ได้จัดทำแนวทางการจัดบริการโรงพยาบาลสนามวัคซีนเพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการระบบการฉีดวัคซีนโควิด 19 ในกรณีผู้เข้ารับวัคซีนมีจำนวนมากก่อให้เกิดความแออัดในสถานบริการ รูปแบบของ “โรงพยาบาลสนามเพื่อการฉีดวัคซีนโควิด 19” ซึ่งเป็นการจัดระบบการให้บริการนอกโรงพยาบาล เพื่อให้เกิดความครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงการติดตาม ดูแลผู้รับวัคซีนที่เกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์หลังจากได้รับวัคซีนโควิด 19 คณะผู้จัดทำได้ยึดแนวปฏิบัติหลักการดำเนินงานของสถาบันบำราศนราดูร และถอดบทเรียนจังหวัดน่านที่มีการดำเนินการดังกล่าว ได้แก่ จังหวัดภูเก็ต จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดชลบุรี มาประยุกต์ในการจัดทำเนื้อหาการจัดบริการโรงพยาบาลสนามวัคซีน ทั้งนี้ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญที่ให้คำชี้แนะ รวมถึงข้อเสนอแนะจากผู้ปฏิบัติในสถานบริการทุกระดับ มา ณ โอกาสนี้

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะสามารถนำ “แนวทางการจัดบริการโรงพยาบาลสนามวัคซีน” ฉบับนี้ ไปปรับใช้ในการบริหารจัดการการฉีดวัคซีนโควิด 19 ในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์ ต่อประชาชนและหน่วยงาน ต่อไป

คณะผู้จัดทำ

คำนิยม

การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ระลอกแรกพบว่าประชาชนได้ปฏิบัติตาม D-M-H-T การรักษาระยะห่างระหว่างบุคคล สวมหน้ากากอนามัย ล้างมือ และวัดอุณหภูมิ ตามคำแนะนำเพื่อการปกป้องตนเองจากการแพร่ระบาดของโรค ซึ่งขณะนี้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ถือว่าเป็นระดับที่ควบคุมได้ระดับหนึ่ง ทั้งนี้กระทรวงสาธารณสุขได้จัดซื้อและเตรียมความพร้อมการกระจายวัคซีนโควิด 19 ทั่วประเทศ และใช้กรอบแนวคิด “สามเหลี่ยมเขยื้อนวัคซีน” รองรับการเปิดประเทศ โดยกำหนดให้

เหลี่ยมที่ 1 พื้นที่ การกำหนดเป้าหมายของพื้นที่ที่ต้องฉีดให้ได้ร้อยละ 50-60 เพื่อให้เกิดภูมิคุ้มกัน

เหลี่ยมที่ 2 สถานที่ ระบบการดูแลการฉีดวัคซีน ปัจจุบันฉีดในโรงพยาบาล

เหลี่ยมที่ 3 ข้อมูล ระบบการลงทะเบียนและการติดตามอาการข้างเคียงหลังการได้รับวัคซีนรวมถึงการนัดหมายเข็มที่ 2

โรงพยาบาลสนามวัคซีน เป็นการบริหารจัดการระบบการฉีดวัคซีนโควิด 19 นอกโรงพยาบาลให้เกิดความครอบคลุมแก่กลุ่มเป้าหมาย เพื่อควบคุมโรคและรองรับทางเศรษฐกิจ เป็นไปตามรัฐบาลในการเปิดประเทศอย่างปลอดภัย

ขอชื่นชมความตั้งใจของคณะผู้จัดทำแนวทางโรงพยาบาลสนามวัคซีนเล่มนี้จนสำเร็จ และเป็นประโยชน์ต่อไป

(นายแพทย์เกียรติภูมิ วงศ์รจิต)

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

คำนิยม

ผมขอชื่นชมคณะทำงานจัดทำแนวทางการจัดบริการโรงพยาบาลสนามวัคซีนจากกองบริหารการสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่เล็งเห็นความสำคัญในการจัดทำแนวทางการจัดบริการโรงพยาบาลสนามวัคซีน เนื่องจากวัคซีนเป็นเครื่องมือสำคัญและเป็นนวัตกรรมทางสุขภาพที่มีประสิทธิภาพสูงที่จะเป็นคำตอบในการป้องกันควบคุมโรคและทำให้ประเทศไทยผ่านพ้นวิกฤติครั้งนี้ไปได้

ซึ่งแนวทางการจัดบริการโรงพยาบาลสนามวัคซีนฉบับนี้ ได้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการระบบเพื่อการฉีดวัคซีนโควิด 19 ทั้งในและนอกโรงพยาบาล เนื่องจากหากมีการฉีดเฉพาะในโรงพยาบาลเหมือนการฉีดวัคซีนปกติที่เคยปฏิบัติอาจไม่ครอบคลุมต่อผู้ที่ต้องการรับวัคซีนและอาจส่งผลกระทบต่อ การป้องกันและควบคุมเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประเทศ จึงมีความสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการวางระบบที่ดีและครอบคลุมในการฉีดวัคซีนเพื่อป้องกันควบคุมโรคระบาด ให้สามารถดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ผมขอชื่นชมความอุตสาหะ และความตั้งใจจริงของคณะผู้จัดทำแนวทางการจัดบริการโรงพยาบาลสนามวัคซีนเล่มนี้ จนสำเร็จและเป็นประโยชน์ต่อไป

(นายแพทย์ธงชัย กีรติหัตถยากร)

รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข

คำนิยาม

การระบาดของโควิด 19 ระลอกแรก รัฐบาลได้สนับสนุนงบประมาณเพื่อนำไปใช้ในการจัดซื้อยาที่จำเป็น และเวชภัณฑ์ทางการแพทย์ ระยะต่อมาสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้มอบให้กระทรวงสาธารณสุขจัดทำแผนงานด้านการแพทย์และสาธารณสุข ภายใต้ พ.ร.ก.เงินกู้ เพื่อเตรียมความพร้อมสถานพยาบาลสำหรับการรักษา การป้องกันโรค รวมถึงการจัดหาวัคซีน ยาเวชภัณฑ์ สำหรับหน่วยงานภายในและนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งการจัดสรรงบประมาณ จาก พ.ร.ก.เงินกู้ฯ โควิด 19 ด้านการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อดำเนินการ 5 แผนงาน ได้แก่ ค่าเยียวยา ค่าชดเชย ค่าเสี่ยงภัย สำหรับอาสาสมัครสาธารณสุข จัดหาวัคซีน ห้องปฏิบัติการ โดยกรมควบคุมโรคและสถาบันวัคซีนแห่งชาติ, การบำบัดรักษา ป้องกัน ควบคุมโรคและการวิจัย โดยสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ, เตรียมสถานพยาบาลในการรักษาและกักตัวผู้มีความเสี่ยงติดเชื้อ และรับมือสถานการณ์ฉุกเฉินการระบาด

การสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันการเกิดโรครุนแรง รวมถึงลดอัตราการป่วยและเสียชีวิตของประชาชน คือ การจัดหาวัคซีนให้เพียงพอ การเข้าถึงบริการที่สะดวก เป็นการสนับสนุนให้ประชาชนได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด 19 ได้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย โรงพยาบาลสนามวัคซีน จึงเป็นช่องทางสำคัญที่จะให้ผู้รับบริการจำนวนมาก จำเป็นเร่งด่วนและรวดเร็วให้ทันสถานการณ์การระบาดของโรค

กระผมขอชื่นชม ความตั้งใจของคณะผู้จัดทำแนวทางฉบับนี้เปรียบเสมือนเข็มทิศให้หน่วยบริการนำไปเป็นแบบอย่าง และพัฒนาการจัดบริการตามขั้นตอนที่กำหนด รวมถึงการติดตามอาการไม่พึงประสงค์ของผู้รับบริการได้อย่างเหมาะสม

(นายแพทย์สุระ วิเศษศักดิ์)

รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข

คำนิยม

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 กรมการแพทย์ มีบทบาทหลักในการจัดทำแนวทางการให้บริการทางการแพทย์เพื่อความปลอดภัยทั้งผู้รับบริการและบุคลากรทางการแพทย์ ตั้งแต่เริ่มการระบาดเกิดขึ้นในประเทศ โดยมีการจัดทำแนวทางเวชปฏิบัติ การวินิจฉัย ดูแลรักษา และป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาลกรณีโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับแพทย์ และบุคลากรสาธารณสุข และการจัดตั้งโรงพยาบาลสนามสำหรับการเตรียมความพร้อมเพื่อรับการระบาดเมื่อจำนวนผู้ป่วยเพิ่มขึ้นรวดเร็วเกินขีดความสามารถของโรงพยาบาลในการรับดูแลรักษา รวมถึงการปรับรูปแบบการให้บริการตามแนวทางวิถีชีวิตใหม่โดยนำระบบ Telemedicine มาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ การจัดตั้งโรงพยาบาลสนามเป็นเรื่องที่ท้าทายสำหรับหน่วยบริการในพื้นที่ที่มีการระบาดสูงและเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ต้องอาศัยองค์ความรู้ที่สำคัญของพื้นที่ในการจัดการเพื่อลดอัตราป่วยและลดอัตราตายของผู้ติดเชื้อ

สำหรับ “แนวทางการจัดบริการโรงพยาบาลสนามวัคซีน” ก็เช่นเดียวกัน กรมการแพทย์ ได้เล็งเห็นว่ามีสำคัญ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงการรับวัคซีนอย่างครอบคลุมและรวดเร็ว ทำให้ประชาชนมีภูมิคุ้มกัน ช่วยลดการป่วยรุนแรงและเสียชีวิตจากการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ลงได้ และกรมการแพทย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า แนวทางฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ในภาพรวมของประเทศต่อไป

(นายแพทย์สมศักดิ์ อรรฆศิลป์)
อธิบดีกรมการแพทย์

คำนิยม

นโยบายวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 ของรัฐบาลมีการกำหนดที่ชัดเจนว่าบุคคลใดที่อยู่ในประเทศไทยหากสมัครใจและมีข้อบ่งชี้ ไม่มีข้อห้ามใด ๆ จะได้รับการฉีดทั้งหมดและจากการเล็งเห็นถึงความสำคัญของการแพร่ระบาด จึงได้เน้นย้ำหลักคิด “Nobody is safe until everyone is safe.” คือ “ทุกคนจะปลอดภัย เราต้องทำให้ทุกคนในแผ่นดินไทยปลอดภัย” พร้อมมีข้อสั่งการให้เร่งรัดการฉีดวัคซีนอย่างเต็มที่ โดยเฉพาะบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขด้านหน้าทั้งภาครัฐและเอกชนให้ได้ครบทั้ง 100%

การนำวัคซีนมาใช้ เราหวัง ลดการติดเชื้อ ไม่ให้ป่วยหนัก ไม่ให้แพร่เชื้อในครอบครัว สังคม และสามารถสู้กับเชื้อกลายพันธุ์ได้ จึงเร่งจัดหาจากหลายบริษัท โดยวัคซีนที่นำเข้ามาใช้ในประเทศไทยต้องได้รับการขึ้นทะเบียนและอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) และผ่านกระบวนการขั้นตอนในการตรวจเชิงคุณภาพตามมาตรฐานกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จากนั้นจะเร่งกระจายวัคซีนไปฉีดให้กลุ่มเป้าหมายในจังหวัดต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความครอบคลุมประชากรภายในประเทศอย่างน้อย 50 ล้านคน จึงเป็นมาตรการสำคัญ เพื่อช่วยลดการแพร่ระบาด ลดการป่วย และลดการเสียชีวิตของประชากร และเห็นว่าประโยชน์ในการฉีดวัคซีนมีมากกว่าไม่ฉีด จึงขอความร่วมมือทุกท่าน สร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน ในการเร่งรัดการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19

(นายแพทย์โอภาส การย์กวินพงศ์)

อธิบดีกรมควบคุมโรค

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
คำนิยาม ปลัดกระทรวงสาธารณสุข (นายแพทย์เกียรติภูมิ วงศ์รจิต)	ข
คำนิยาม รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข (นายแพทย์ธงชัย กีรติหัตถยากร)	ค
คำนิยาม รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข (นายแพทย์สุระ วิเศษศักดิ์)	ง
คำนิยาม อธิบดีกรมการแพทย์ (นายแพทย์สมศักดิ์ อรรฆศิลป์)	จ
คำนิยาม อธิบดีกรมควบคุมโรค (นายแพทย์โอภาส การย์กวินพงศ์)	ฉ
บทที่ 1 นโยบายด้านวัคซีน	1
: นโยบายวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19	1
บทที่ 2 แผนการจัดหา และแผนการกระจายวัคซีน	4
: ความสำเร็จของการจัดหาวัคซีนของประเทศไทย	4
: แผนการจัดหาวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 ของประเทศไทย พ.ศ. 2564	5
: แผนการฉีดวัคซีนโควิด 19 ให้ครบทุกกลุ่มเป้าหมาย	6
: แผนการกระจายวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 ในระยะเริ่มต้น	7
: แผนการกระจายวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 ให้ครอบคลุมประชากรร้อยละ 70	10
บทที่ 3 การจัดบริการฉีดวัคซีน	12
: แนวทางการบริหารจัดการ	12
: แนวทางการจัดการระบบเพื่อการฉีดวัคซีนโควิด 19	13
: การจัดระบบโรงพยาบาลสนามเพื่อการฉีดวัคซีนโควิด 19	14
: ขั้นตอนการฉีดวัคซีน กรณีตัวอย่างให้บริการฉีดวัคซีนประมาณวันละ 1,000 คน:แห่ง	18
: การจัดการห่วงโซ่ความเย็น	28
: แนวทางการเบิกจ่ายค่าบริการวัคซีน	28
บทที่ 4 แนวทางการดำเนินการกรณีผู้รับวัคซีนเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์หลังจากได้รับวัคซีนโควิด 19	29
: เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์หลังการได้รับวัคซีน	29
: การเฝ้าระวังติดตามเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ภายหลังได้รับวัคซีนโควิด 19	30

บทที่ 4	แนวทางการดำเนินการกรณีผู้รับวัคซีนเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์หลังจากได้รับวัคซีนโควิด 19	
	: แนวทางปฏิบัติสำหรับเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์หลังการได้รับวัคซีนโควิด 19 กรณีปฏิกิริยาที่สัมพันธ์กับความเครียดจากการฉีดวัคซีน (ISRR) กลุ่มอาการคล้ายภาวะหลอดเลือดสมอง	40
	: แนวทางการขอระงับวัคซีนชั่วคราว กรณีที่มีความจำเป็นเนื่องจากพบเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ภายหลังได้รับวัคซีนโควิด 19	43
	: การจ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้น กรณีผลกระทบภายหลังการฉีดวัคซีนโควิด 19	44
	: แนวทางการฉีดร่วมกับวัคซีนอื่นๆ	47
	เอกสารอ้างอิง	48
	ภาคผนวก	50

บทนำ

นโยบายด้านวัคซีน

นโยบายวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19

เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เริ่มแพร่เข้าสู่ประเทศไทยตั้งแต่ต้นเดือนมกราคม พ.ศ. 2563 รัฐบาลไทยภาคส่วนต่างๆ และประชาชนต่างตระหนักถึงความสำคัญและร่วมกันแก้ไขปัญหาอย่างเต็มที่ ในที่สุดประเทศไทยได้ประกาศใช้พระราชกำหนดฉุกเฉินเพื่อควบคุมสถานการณ์ แต่สถานการณ์การระบาดยังคงไม่สามารถวางใจได้ โดยมีการระบาดในกรุงเทพมหานครและกระจายไปในจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง ผลกระทบที่เกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ คือการสูญเสียชีวิตและความสูญเสียทางเศรษฐกิจและสังคม ภาคธุรกิจประสบปัญหาจนต้องปิดกิจการและลดจำนวนพนักงานส่งผลให้มีประชาชนชั้นกลางและประชากรกลุ่มเปราะบางจำนวนมากที่ได้รับผลกระทบต่อความมั่นคงในการดำรงชีวิตพื้นฐาน และจากการประเมินสถานการณ์คาดการณ์ว่าการระบาดน่าจะยังมีอยู่เป็นระยะเวลานาน ด้วยยุทธศาสตร์ที่ประเทศไทยมีความพยายามในการควบคุมการระบาดให้ดีที่สุดเพื่อให้ระบบสุขภาพสามารถรองรับจำนวนผู้ป่วยได้เพียงพอและลดความสูญเสียชีวิต แต่สถานการณ์ก็จะมีผลกระทบยาวนานขึ้นตามไปด้วย เพราะการระบาดจะจบลงได้อย่างแท้จริงก็ต่อเมื่อมีสัดส่วนของประชากรที่มีภูมิคุ้มกันเกิดขึ้นมากพอเท่านั้น (คือ ภูมิคุ้มกันหมู่ Herd immunity หรือ Community immunity)

ประเทศไทยจำเป็นต้องมีมาตรการในระยะต่อไปเพื่อสามารถประคองกิจการของประเทศให้ดำเนินไปได้และลดผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมในบริบทที่การระบาดจะไม่จบลงในระยะเวลานี้ใกล้ ในการนี้ “วัคซีน” จัดเป็นเครื่องมือสำคัญและเป็นนวัตกรรมทางสุขภาพที่มีประสิทธิภาพสูงที่จะเป็นคำตอบในการป้องกันควบคุมโรคและทำให้ประเทศไทยผ่านพ้นวิกฤติครั้งนี้ไปได้ ภายใต้พระราชบัญญัติความมั่นคงด้านวัคซีนแห่งชาติ พ.ศ. 2561 ซึ่งมีเป้าประสงค์สำคัญในการให้ทุกคนบนผืนแผ่นดินไทยเข้าถึงวัคซีนทั้งในภาวะปกติและภาวะฉุกเฉิน ทั้งนี้ประเทศไทยได้จัดทำนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ความมั่นคงด้านวัคซีนแห่งชาติ พ.ศ. 2563-2565 ซึ่งมียุทธศาสตร์สำคัญคือการสร้างขีดความสามารถของประเทศให้เกิดความมั่นคงด้านวัคซีนและพึ่งพาตนเองได้ และจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สถาบันวัคซีนแห่งชาติและประชาคมวิจัยและวัคซีนได้ร่วมกันจัดทำเพื่อให้คนไทยมีวัคซีนใช้ โดยจัดทำ Blueprint การเข้าถึงวัคซีนป้องกันเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของประชาชนไทย และใช้เป็นกรอบนโยบายในการบูรณาการประสานงานสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานทุกภาคส่วนในการบรรลุเป้าหมายการเข้าถึงวัคซีนให้ทันทั่วถึงและสร้างขีดความสามารถของประเทศในการพัฒนาการผลิตวัคซีนระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว สร้างความมั่นคงยั่งยืน เพิ่มความสามารถพึ่งพาตนเอง และเมื่อวันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2563 คณะกรรมการวัคซีนแห่งชาติได้เห็นชอบ Blueprint

เพื่อเพิ่มการเข้าถึงวัคซีนป้องกันเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของประชาชนไทย ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่

- 1) การเตรียมการผลิตวัคซีนโดยการรับถ่ายทอดเทคโนโลยีจากประเทศที่พัฒนาวัคซีนได้สำเร็จ
- 2) การวางแผนจัดซื้อวัคซีน
- 3) การวิจัยพัฒนาวัคซีนในประเทศเพื่อสร้างขีดความสามารถในระยะกลางและยาว

วัคซีนโควิด 19 หลายชนิดได้รับการพัฒนาและผลิตสำเร็จ วัคซีนบางชนิดได้รับอนุญาตขึ้นทะเบียนแบบฉุกเฉิน (Emergency Use Authority : EUA) จากประเทศของบริษัทผู้ผลิตเองและจากประเทศที่นำวัคซีนไปใช้ และวัคซีนบางชนิดอาจจะยังไม่ได้รับอนุญาตขึ้นทะเบียนแต่รัฐบาลบางประเทศก็นำไปใช้ก่อน สำหรับประเทศไทย กระทรวงสาธารณสุขคำนึงถึงความปลอดภัยและประโยชน์ที่จะเกิดแก่ประชาชน ดังนั้นวัคซีนโควิด 19 ทุกชนิดที่นำมาใช้ในประเทศจะต้องผ่านการพิจารณาและยอมรับจากคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการด้านวิชาการ/คณะอนุกรรมการอำนวยการบริหารจัดการการให้วัคซีนฯ และคณะทำงานหลายคณะ ซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิจากหลายสาขาและภาคส่วน ที่สำคัญจะต้องผ่านการพิจารณาอนุญาตขึ้นทะเบียนแบบพิเศษ เรียกว่า “Conditional approval for emergency use authorization” จากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ในช่วงสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ประชาชนทุกคนที่สมัครใจรับวัคซีน

วัตถุประสงค์

- 1) ลดการป่วยรุนแรงและเสียชีวิตจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
- 2) รักษาาระบบสุขภาพของประเทศ
- 3) เพื่อให้ประชาชนได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคที่มีประสิทธิภาพ สามารถป้องกันการเกิดโรคหรือการเกิดโรคที่รุนแรง
- 4) เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ

กลไกการดำเนินการ

การให้วัคซีนโควิด 19 ในประชาชนกลุ่มเป้าหมาย จึงมีความจำเป็นต้องจัดหาวัคซีนให้เพียงพอแก่ประชาชน กระบวนการนำวัคซีนโควิด 19 มาใช้ในประเทศไทย ประกอบด้วย กระบวนการคัดเลือกจัดซื้อจัดหาวัคซีน การพิจารณาข้อมูลเชิงวิชาการ การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย กระบวนการบริหารจัดการวัคซีน และการให้บริการ การดำเนินงานเหล่านี้อาศัยกลไกการขับเคลื่อนภายใต้คณะกรรมการ ต่างๆ ดังนี้

1. คณะกรรมการขับเคลื่อนการจัดหาวัคซีนโควิด 19 เพื่อประชาชนไทย กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดกลไกการดำเนินงานจัดหาวัคซีนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ประเทศไทยมีวัคซีนสำหรับให้บริการแก่ประชาชนโดยจัดตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการจัดหาวัคซีนโควิด 19 เพื่อประชาชนไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อให้

ประชาชนไทยสามารถเข้าถึงวัคซีนโควิด 19 ที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัย มีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม คณะกรรมการขับเคลื่อนฯ มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำข้อเสนอทางเลือกเชิงนโยบายการจัดหาวัคซีนโควิด 19 และแผนการจัดหาวัคซีน ติดตามผลการดำเนินงานการจัดหาวัคซีนโควิด 19 ให้เป็นไปตามแผนและกรอบเวลาที่กำหนด รวมทั้งเจรจาต่อรองกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดหาวัคซีนโควิด 19 จากผู้ผลิตทั้งในและต่างประเทศ

2. คณะกรรมการวัคซีนแห่งชาติ การใช้วัคซีนโควิด 19 ในสถานการณ์การระบาด จำเป็นต้องได้รับการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ ด้านการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ซึ่งได้แก่ คณะอนุกรรมการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ภายใต้คณะกรรมการวัคซีนแห่งชาติ คณะอนุกรรมการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค และคณะทำงานผู้เชี่ยวชาญกำหนดแผนการให้วัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยให้ข้อเสนอแนะชนิดของวัคซีนที่เหมาะสมในการนำมาใช้ กำหนดลำดับกลุ่มเป้าหมายในการเข้าถึงวัคซีนโควิด 19 ในช่วงแรกที่วัคซีนมีปริมาณจำกัด ช่วงที่มีวัคซีนเพิ่มขึ้น และช่วงที่มีวัคซีนเพียงพอ

3. คณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติสำหรับการบริหารจัดการวัคซีนและการให้วัคซีนโควิด 19 คณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการอำนวยการบริหารจัดการการให้วัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อเตรียมความพร้อมการดำเนินงาน การกำกับติดตาม และการแก้ไขสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และเป็นที่ยอมรับของประชาชน โดยมีคณะทำงาน 6 ด้าน ที่สนับสนุนการดำเนินงาน ได้แก่ คณะกรรมการที่ปรึกษาด้านยุทธศาสตร์ และแผนงาน คณะทำงานด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและสื่อประชาสัมพันธ์ คณะทำงานด้านการให้บริการวัคซีน ฝึกอบรมและกำกับติดตามผล คณะทำงานด้านการประกันคุณภาพวัคซีนและติดตามอาการไม่พึงประสงค์ ภายหลังได้รับวัคซีน คณะทำงานด้านระบบข้อมูลการให้บริการวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และคณะทำงานวิชาการด้านการบริหารจัดการและศึกษาการให้บริการวัคซีน

บทที่ 2

แผนการการจัดหา และแผนการกระจายวัคซีน

ความสำเร็จการจัดหาวัคซีนของประเทศไทย

ในต้นเดือนมกราคม 2564 คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติงบประมาณวงเงิน 1,228 ล้านบาท เพื่อจัดซื้อวัคซีนโควิด 19 และมอบหมายให้กระทรวงสาธารณสุข โดยองค์การเภสัชกรรมดำเนินการจัดหาวัคซีนโควิด 19 เร่งด่วน โดยมีการเจรจาจัดซื้อจากบริษัท ซิโนแวค ไคฟ์ ไซนส์ จำกัด สาธารณรัฐประชาชนจีน (Sinovac Life Sciences Co.,Ltd) โดยวัคซีนล็อตแรกได้จัดส่งให้องค์การเภสัชกรรม เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2564 จำนวน 200,000 โดส ล็อตที่ 2 เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2564 จำนวน 800,000 โดส ล็อตที่ 3 เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2564 อีกจำนวน 1,000,000 โดส และปลายเดือนเมษายน 2564 มีการส่งมอบวัคซีนโควิด 19 ของซิโนแวค อีกจำนวน 500,000 โดส โดยเป็นส่วนที่องค์การเภสัชกรรมได้สั่งซื้อเพิ่มเติมไว้ วัคซีนโควิด 19 ของซิโนแวค นี้จะเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานบริหารจัดการวัคซีนโควิด 19 ของประเทศไทยที่เป็นไปตามแผนงานกระทรวงสาธารณสุข ที่วางไว้อย่างรัดกุมและเป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในประเทศไทยเข้าถึงวัคซีนที่มีคุณภาพ ปลอดภัย ลดอัตราการป่วยและเสียชีวิต ปกป้องระบบสุขภาพของประเทศ และขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้เดินต่อไป ซึ่งวัคซีนดังกล่าวมีการจัดส่งด้วยกล่องที่มีการควบคุมอุณหภูมิ (Passive cold carton) ระหว่าง 2-8 องศาเซลเซียส ตลอดเวลา สามารถเก็บอุณหภูมิได้นานถึง 96 ชั่วโมง วัคซีนทั้งหมดจะขนส่งไปจัดเก็บยังคลังสำรองวัคซีนโควิด 19 ที่ศูนย์กระจายสินค้าของบริษัท ดีเคเอสเอช (ประเทศไทย) จำกัด จากนั้นได้ดำเนินการตรวจรับและส่งให้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ตรวจสอบคุณภาพ มาตรฐาน และเอกสารต่างๆ อีกครั้ง และเมื่อกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้ดำเนินการตรวจสอบผ่านทุกขั้นตอนแล้ว จึงส่งให้กรมควบคุมโรคตรวจรับวัคซีนและกระจายไปยังหน่วยบริการและสถานพยาบาลต่างๆ เพื่อฉีดให้กับกลุ่มเป้าหมายตามแผนที่กำหนด ซึ่งวัคซีนนี้จะฉีดให้กลุ่มเป้าหมายที่มีอายุ 18-59 ปี คนละ 2 โดส โดยแพทย์เป็นผู้ประเมินและคัดเลือกจากฐานข้อมูลการเข้ารักษาพยาบาล

สำหรับวัคซีนโควิด 19 ของบริษัทซิโนแวค จากสาธารณรัฐประชาชนจีนนั้น เป็นวัคซีนชนิดเชื้อตาย ประสิทธิภาพในการต้านโควิด 19 โดยจะต้องฉีดจำนวน 2 โดส ห่างกัน 3 สัปดาห์ ส่วนวิธีการจัดเก็บ สามารถเก็บในตู้เย็น 2-8 องศาเซลเซียสเหมือนวัคซีนทั่วไป ปัจจุบันทั่วโลกมีการฉีดวัคซีนจากบริษัทซิโนแวคไปแล้วประมาณ 200 ล้านโดส (ข้อมูล ณ วันที่ 2 เมษายน 2564) อาทิ ประเทศจีน, สิงคโปร์, บราซิล, ตุรกี, อินโดนีเซีย, กัมพูชา, ฟิลิปปินส์, บรูไน, ไทย เป็นต้น และวัคซีนโควิด 19 ของบริษัทซิโนแวค จากสาธารณรัฐประชาชนจีน ยังติด 1 ใน 10 อันดับผู้ผลิตของประเทศในโลกที่ได้รับการจองวัคซีนโควิด 19 มากที่สุด โดยมีการจองที่ 367 ล้านโดส (ข้อมูล

ณ วันที่ 7 เมษายน 2564) ทั้งนี้คณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติได้เห็นชอบแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการการให้วัคซีนโควิด 19 พ.ศ. 2564 ซึ่งมี 2 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 เป็นช่วงที่วัคซีนมีปริมาณจำกัด เพื่อลดการป่วยรุนแรงและเสียชีวิตจากโควิด 19 รักษาระบบสุขภาพของประเทศ ฉีดให้ประชากร 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขด่านหน้าทั้งภาครัฐและเอกชน 2) ประชาชนที่มีโรคประจำตัว ได้แก่ โรคทางเดินหายใจเรื้อรังรุนแรง โรคหัวใจและหลอดเลือด โรคไตวายเรื้อรัง โรคหลอดเลือดสมอง มะเร็งที่อยู่ระหว่างเคมีบำบัด รังสีบำบัด ภูมิคุ้มกันบำบัด โรคเบาหวาน โรคอ้วน น้ำหนักมากกว่า 100 กิโลกรัม หรือ BMI มากกว่า 35 กิโลกรัมต่อตารางเมตร 3) ประชาชนที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป 4) เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมโรคโควิด 19 ที่มีโอกาสสัมผัสผู้ป่วย รวมทั้ง 5) ประชาชนทั่วไปและแรงงานในพื้นที่ระบาดของโควิด 19

ระยะที่ 2 เมื่อมีจำนวนวัคซีนมากขึ้นและเพียงพอ เพื่อรักษาเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ สร้างภูมิคุ้มกันในระดับประชากรและฟื้นฟูประเทศให้กลับเข้าสู่ภาวะปกติ ฉีดให้กับประชากร 7 กลุ่ม ได้แก่ 1) ประชาชนทั่วไป 2) แรงงานในภาคอุตสาหกรรม 3) ผู้ประกอบอาชีพด้านการท่องเที่ยว เช่น พนักงานโรงแรม สถานบันเทิง, มัคคุเทศก์ 4) ผู้เดินทางระหว่างประเทศ เช่น นักบิน, ลูกเรือ, นักธุรกิจระหว่างประเทศ 5) นักการทูตและเจ้าหน้าที่องค์กรระหว่างประเทศ 6) กลุ่มเป้าหมายระยะที่ 1 ในจังหวัดที่เหลือ และ 7) บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขอื่นๆ

จากสรุปผลการประชุมคณะกรรมการบริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ศบค.) ครั้งที่ 5/2564 ณ วันที่ 16 เมษายน 2564 ประเทศไทยจะได้รับวัคซีนจากซิโนแวค ทั้งสิ้น 2,500,000 โดส และยังมีแผนจองซื้ออีก 1,000,000 โดส ที่อยู่ระหว่างการเจรจา ขณะที่วัคซีนล็อตใหญ่จาก AstraZeneca จำนวน 26,000,000 โดส จะทยอยส่งมอบในเดือนมิถุนายน-สิงหาคม 2564 และส่งมอบเพิ่มอีก 35,000,000 โดส ในเดือนกันยายน-ธันวาคม 2564

แผนการจัดหาวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ของประเทศไทย พ.ศ. 2564

1. วัคซีน Sinovac Biotech/AstraZeneca จำนวน 2,600,000 โดส (เดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม 2564)
2. วัคซีน AstraZeneca จำนวน 26,000,000 โดส (เดือนมิถุนายน-สิงหาคม 2564)
3. วัคซีน AstraZeneca จำนวน 35,000,000 โดส (เดือนกันยายน-ธันวาคม 2564)

นอกเหนือจากที่ดำเนินการไว้แล้ว ประมาณ 65,000,000 โดส รัฐบาลได้มีนโยบายให้จัดหาเพิ่มเติมอีก 37,000,00 โดส (2-3 ยี่ห้อ)

แผนการฉีดวัคซีนโควิดให้ครบทุกกลุ่มเป้าหมาย

คณะกรรมการได้มีการวางแผนการฉีดวัคซีน จำนวน 100 ล้านโดส ครอบคลุมของวัคซีนในกลุ่มเป้าหมายร้อยละ 70 ภายในปี 2564 (พฤษภาคม - ธันวาคม 2564) : ข้อมูลจากกรมควบคุมโรค ณ วันที่ 30 เมษายน 2564

1. ประชากรในประเทศไทยมีทั้งหมดประมาณ 70 ล้านคน ต้องได้รับวัคซีนครอบคลุมร้อยละ 70 คิดเป็นจำนวน 50 ล้านคน
2. ประชากร 50 ล้านคน ต้องใช้วัคซีนจำนวน 100 ล้านโดส
3. ขณะนี้ประเทศไทยมีการจัดหาวัคซีนแล้ว 63 ล้านโดส
4. ต้องจัดหาจัดซื้อวัคซีนเพิ่มเติมอีก 37 ล้านโดส สำหรับประชากรในประเทศไทย จำนวน 18.5 ล้านคน รวมเป็นวัคซีนที่ประเทศไทยจัดหาจัดซื้อสำหรับประชากรทั้งสิ้น จำนวน 50 ล้านคนหรือวัคซีนจำนวน 100 ล้านโดส
5. กรณีที่สามารถจัดหาวัคซีนได้เพียงพอและทันเวลา และฉีดวัคซีนเข็มที่ 2 เสร็จสิ้นภายในเดือนธันวาคม 2564 และหากสามารถจัดหาวัคซีนได้ 20 ล้านโดสต่อเดือน จะทำให้สามารถฉีดวัคซีนได้ครอบคลุมของวัคซีนรวดเร็วยิ่งขึ้น

กลุ่มเป้าหมายและจำนวนในการฉีดวัคซีนโควิด 19

1. บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขด่านหน้า ทั้งภาครัฐและเอกชน รวม 800,000 คน
2. เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมโรคโควิด 19 ที่มีโอกาสสัมผัสผู้ป่วย รวม 1,200,000 คน
3. บุคคลที่มีโรคเรื้อรังประจำตัว รวม 4,300,000 คน
 - โรคทางเดินหายใจเรื้อรังรุนแรง เช่น ปอดอุดกั้นเรื้อรัง และโรคหอบหืด
 - โรคหัวใจและหลอดเลือด
 - โรคไตเรื้อรังระยะที่ 5 ที่ได้รับการบำบัดทดแทนไต
 - โรคหลอดเลือดสมอง
 - โรคมะเร็งทุกชนิดที่อยู่ระหว่างเคมีบำบัด รังสีบำบัด และภูมิคุ้มกันบำบัด
 - โรคเบาหวาน
 - โรคอ้วน
4. ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป รวม 11,700,000 คน
5. ประชาชนทั่วไป รวม 29,000,000 คน
6. ชาวต่างชาติและแรงงานต่างด้าวที่พำนักในประเทศไทย รวม 3,000,000 คน

แผนการกระจายวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 ในระยะเริ่มต้น

กลุ่มเป้าหมายการรับวัคซีน

กระทรวงสาธารณสุข ได้แบ่งกลุ่มเป้าหมายในรับวัคซีนในระยะเริ่มต้นที่มีวัคซีนจำนวน 2.6 ล้านโดส (ช่วงเดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม 2564) แบ่งออกเป็น 2 ระยะ

ระยะที่ 1 กำหนด 4 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่

- 1) บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขที่อยู่ด่านหน้าทั้งภาครัฐและเอกชน
- 2) บุคคลที่มีโรคประจำตัว คือ โรคทางเดินหายใจเรื้อรังรุนแรง เช่น ปอดอุดกั้นเรื้อรัง และโรคหอบหืดที่ควบคุมได้ไม่ดี เป็นต้น โรคหัวใจและหลอดเลือด, โรคไตเรื้อรังระยะที่ 5 ที่ได้รับการบำบัดทดแทนไต, โรคหลอดเลือดสมอง, โรคมะเร็งทุกชนิดที่อยู่ระหว่างเคมีบำบัด รังสีบำบัด และภูมิคุ้มกันบำบัด, โรคเบาหวาน และโรคอ้วนที่มีน้ำหนักมากกว่า 100 กิโลกรัม หรือ BMI มากกว่า 35 กิโลกรัมต่อตารางเมตร
- 3) ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป
- 4) เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมโรคโควิด 19 ที่มีโอกาสสัมผัสผู้ป่วย

ระยะที่ 2 ได้แก่

- 1) กลุ่มเป้าหมายระยะที่ 1
- 2) บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขอื่นๆ นอกเหนือจากด้านหน้า
- 3) ผู้ประกอบอาชีพภาคการท่องเที่ยว เช่น พนักงานโรงแรม, สถานบันเทิง, มัคคุเทศก์, นักกีฬา
- 4) ผู้ที่เดินทางระหว่างประเทศ เช่น นักบิน, ลูกเรือ, นักธุรกิจระหว่างประเทศ, ประชาชนทั่วไป, นักการทูต, เจ้าหน้าที่องค์กรระหว่างประเทศ และนักธุรกิจต่างชาติ
- 5) คนต่างชาติพำนักระยะยาว
- 6) แรงงานในภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการ

การให้บริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 ให้แก่กลุ่มเป้าหมาย ในพื้นที่ 77 จังหวัด

ตั้งแต่วันที่ 28 กุมภาพันธ์ – 17 พฤษภาคม 2564 มีจำนวนยอดสะสมของการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 รวมทั้งสิ้น 2,340,995 โดส จำแนกเป็นผู้ที่ได้รับวัคซีนเข็มที่ 1 จำนวน 1,521,034 ราย และผู้ได้รับวัคซีนเข็มที่ 2 จำนวน 819,961 ราย โดยจำแนกตามกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการฉีดวัคซีน ดังนี้ 1) บุคลากรสาธารณสุข 2) เจ้าหน้าที่อื่นๆ 3) ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป 4) ผู้ที่มีโรคประจำตัว และ 5) ประชาชนในพื้นที่เสี่ยง มีรายละเอียด ดังนี้

กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการฉีดวัคซีน ป้องกันโรคโควิด 19	รวมสะสมตั้งแต่วันที่ 28 ก.พ. - 17 พ.ค. 2564	
	เข็มที่ 1 (ราย)	เข็มที่ 2 (ราย)
1. บุคลากรสาธารณสุข	700,998	438,932
2. เจ้าหน้าที่อื่นๆ	228,751	88,983
3. ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป	53,021	1,630
4. ผู้ที่มีโรคประจำตัว	95,642	44,899
5. ประชาชนในพื้นที่เสี่ยง	442,622	245,517
รวม (ราย)	1,521,034	819,961

ข้อเสนอจากที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ศบค.) ครั้งที่ 5/2564 ณ วันที่ 16 เมษายน 2564

1. ควรเร่งดำเนินการฉีดวัคซีนโควิด 19 ให้ครอบคลุมประชากรของประเทศและพิจารณาจัดหาวัคซีนทางเลือกชนิดอื่นเพิ่มเติม เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) สายพันธุ์กลายพันธุ์จากต่างประเทศ ซึ่งมีการแพร่ระบาดอย่างรุนแรงในหลายประเทศ เช่น สายพันธุ์อังกฤษ สายพันธุ์แอฟริกาใต้ สายพันธุ์บราซิล เป็นต้น รวมทั้งควรเตรียมความพร้อมระบบบริการสุขภาพเพื่อรองรับการแพร่ระบาดที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

2. ควรให้ความสำคัญในการชี้แจงและสร้างความเข้าใจกับประชาชนเกี่ยวกับการให้บริการวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 ใน 2 ประเด็น ได้แก่ 1) วัคซีนที่ให้บริการในประเทศไทยมีคุณภาพและมีความปลอดภัย และ 2) การให้ประชาชนได้รับทราบแผนการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด 19 ที่ชัดเจน

3. ให้กระทรวงสาธารณสุขหาแนวทางในการให้ภาคเอกชนได้มีส่วนร่วมในการกระจายและฉีดวัคซีนให้แก่ประชาชน โดยอาจพิจารณาสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการฉีดวัคซีน หรือการให้องค์การเภสัชกรรมเป็นตัวแทนในการนำเข้าวัคซีนทางเลือก เพื่อให้โรงพยาบาลหรือหน่วยงานภาคเอกชนได้นำไปใช้ รวมถึงการขึ้นทะเบียนวัคซีนให้เป็นไปอย่างรวดเร็วและถูกต้องตามระเบียบข้อกฎหมาย

นอกจากนี้ ยังมีข้อสั่งการนายกรัฐมนตรี ดังนี้

1. ให้ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินด้านการแพทย์และสาธารณสุข กรณีโรคติดเชื้อโควิด 19 (ศปก.สธ.) เร่งดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 ให้กลุ่มเป้าหมายและพื้นที่เสี่ยงในระยะเร่งด่วน และสร้างความร่วมมือกับโรงพยาบาลเอกชนในพื้นที่ในการให้บริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

- สัปดาห์ที่ 1 ให้ดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 ให้กลุ่มบุคลากรทางการแพทย์ และเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่มีโอกาสสัมผัสผู้ป่วยในพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 รุนแรง

- สัปดาห์ที่ 2 ให้ดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 ให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 รุนแรง และกลุ่มบุคลากรทางการแพทย์และเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่มีโอกาสสัมผัสผู้ป่วยในพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ปานกลาง

- สัปดาห์ที่ 3 ให้ดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 ให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ปานกลาง และกลุ่มบุคลากรทางการแพทย์และเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่มีโอกาสสัมผัสผู้ป่วยในพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ต่ำ

- สัปดาห์ที่ 4 ให้ดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 ให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ต่ำ

2. ให้ศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด 19 กระทรวงมหาดไทย (ศบค.มท.) ร่วมกับศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินด้านการแพทย์และสาธารณสุข กรณีโรคติดเชื้อโควิด 19 (ศปก.สธ.) กระทรวงกลาโหม กระทรวง

การอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กรุงเทพมหานคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวบรวมข้อมูล และเตรียมความพร้อมการจัดตั้งโรงพยาบาลสนาม/เครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ รวมทั้งการเตรียมบุคลากรทางการแพทย์ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และให้มีการเปิดรับอาสาสมัครจากภาคส่วนต่าง ๆ ในการสนับสนุนโรงพยาบาล รถกู้ชีพ และรถกู้ภัยต่างๆ เพื่อช่วยในเรื่องการรับส่งผู้ป่วยโควิด 19 ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อรองรับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ที่อาจขยายเป็นวงกว้างมากขึ้น

3. ให้โฆษกศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด 19 และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สื่อสารและชี้แจงทำความเข้าใจกับประชาชนถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 และความจำเป็นของการยกระดับมาตรการป้องกันควบคุมโรคโควิด 19 ในการระบาดระลอกเมษายน 2564 ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตของประชาชน

แผนการกระจายวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 ให้ครอบคลุมประชากรร้อยละ 70

ข้อมูล ณ วันที่ 30 เมษายน 2564 กรมควบคุมโรคได้กำหนดเกณฑ์การแบ่งระดับความเร่งด่วนในการฉีดวัคซีน ระดับพื้นที่ เป็น 3 ระดับ ได้แก่

1. พื้นที่ A เป็นพื้นที่ที่มีความจำเป็นเร่งด่วนมากที่สุด
2. พื้นที่ B เป็นพื้นที่ที่มีความจำเป็นเร่งด่วนมาก
3. พื้นที่ C เป็นพื้นที่ที่มีความจำเป็นเร่งด่วน

โดยใช้เกณฑ์ในการจัดระดับความเร่งด่วนในการฉีดวัคซีนประกอบด้วย 3 ข้อ ดังนี้ (1) พื้นที่ที่มีการระบาด (2) พื้นที่เสี่ยง และ (3) พื้นที่เศรษฐกิจ

โดยพื้นที่ทั้ง 76 จังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) จะต้องจัดทำแผนการบริหารวัคซีนโควิด 19 ระดับจังหวัด ให้ได้เป้าหมายความครอบคลุม ร้อยละ 70 ของประชากร ส่งมายังกองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ข้อมูลแผนในระดับจังหวัดจะต้องกำหนดระดับพื้นที่ (พื้นที่ A, B และ C) ตามเกณฑ์การแบ่งระดับความเร่งด่วนในการฉีดวัคซีน จำนวนประชากรกลุ่มเป้าหมาย หน่วยบริการทั้งในและนอกสถานที่/โรงพยาบาลสนาม/สถานที่เฉพาะ โดยแยกแผนการฉีดวัคซีนตามระดับพื้นที่ A, B และ C

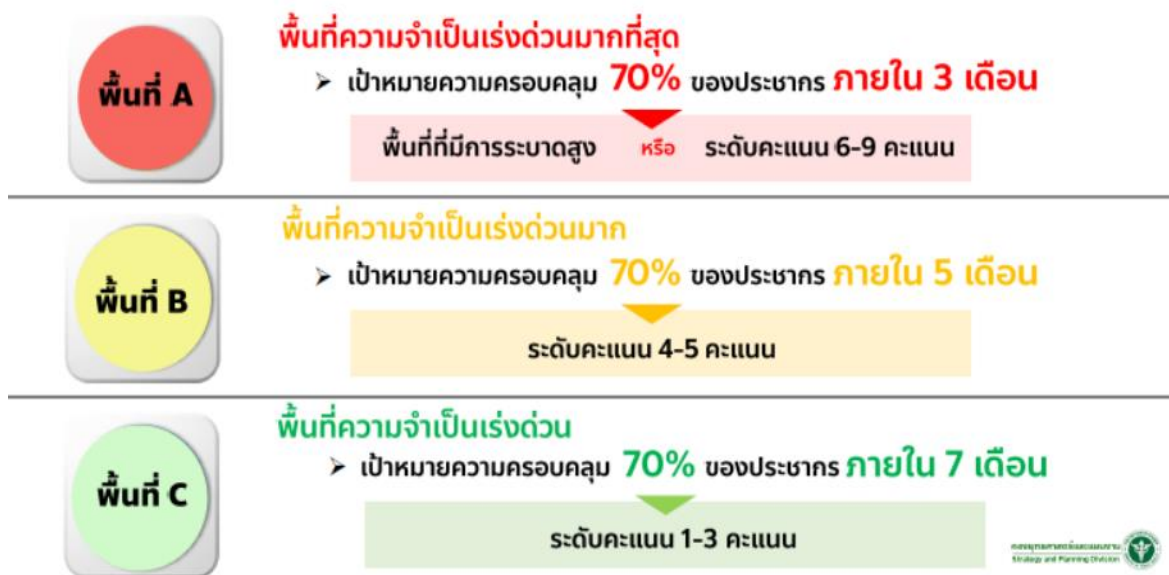
กระทรวงสาธารณสุข ได้คาดประมาณจำนวนการให้บริการวัคซีนโควิด 19 ในภาพรวมของประเทศ โดยใช้ข้อมูล

1. จุดบริการทั้งในและนอกโรงพยาบาล จำนวน 1,000 แห่งๆ ละ 500-1,000 โดสต่อวัน รวม 500,000 -1,000,000 โดสต่อวัน เป็นระยะเวลา 30 วัน จะได้เท่ากับ 15-30 ล้านโดสต่อเดือน
2. จะฉีดครบ 100 ล้านโดส ภายในระยะเวลา 4-7 เดือน (กันยายน - ธันวาคม 2564)

เกณฑ์การแบ่งระดับความเร่งด่วนในการฉีดวัคซีน ระดับพื้นที่

แผนการฉีดวัคซีน

บทที่ 3

การจัดบริการฉีดวัคซีน

แนวทางการบริหารจัดการ

การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กระทบในวงกว้างอย่างรวดเร็ว แม้ว่าจะใช้มาตรการป้องกันควบคุมโรคหลายมาตรการ เช่น คัดกรองและเฝ้าระวังโรค, กักตัวผู้มีความเสี่ยง, รักษาระยะห่างระหว่างบุคคล, สวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้า, จัดกิจกรรมที่รวมกลุ่มคนจำนวนมาก ดังนั้นประชาชนจำเป็นต้องได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นการฉีดวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับประชาชนในประเทศจึงมีความสำคัญ เพื่อให้การปฏิบัติงานของบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคสามารถขับเคลื่อนการฉีดวัคซีน การบริหารจัดการให้วัคซีนสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันจึงกำหนดพื้นที่และเป้าหมายการกระจายวัคซีน ดังนี้

ระดับประเทศ

1. การจัดทำแผนการจัดสรรวัคซีนให้กับพื้นที่ตามประกาศกรมควบคุมโรค แบ่งออกเป็น พื้นที่เร่งด่วน, พื้นที่ทั่วไป, และพื้นที่ความเสี่ยต่ำ โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา คือ จำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่ (สะสมต่อสัปดาห์), ลักษณะการกระจายของโรคตามจังหวัด และเขตสุขภาพ, การกระจายของโรคตามลักษณะทางระบาดวิทยา, ความพร้อมในการรองรับผู้ป่วย
2. การกำหนดกลุ่มเป้าหมายการได้รับวัคซีน ได้แก่ บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข, บุคลากรด่านหน้าและอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.), ผู้ที่มีอาชีพเสี่ยง, ผู้ที่มีโรคประจำตัวเรื้อรัง, ผู้สูงอายุ และประชาชนทั่วไป
3. การกำหนดระยะเวลาเพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายในระดับประเทศ

ระดับจังหวัด การเตรียมการ

1. การจัดทำแผนปฏิบัติการฉีดวัคซีนเพื่อให้เป็นไปตามระยะเวลาและกลุ่มเป้าหมาย ให้สอดคล้องกับการวางแผนในระดับประเทศ
2. การกำหนดพื้นที่การให้วัคซีน ได้แก่ โรงพยาบาลภาครัฐ, โรงพยาบาลภาคเอกชน, โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานประกันสังคม, หน่วยเคลื่อนที่ และการจัดตั้งโรงพยาบาลสนามวัคซีนเป็นการเฉพาะ
3. แผนการกระจายกลุ่มเป้าหมายการรับวัคซีนให้กับโรงพยาบาลรัฐในและนอกสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข โรงพยาบาลเอกชน

4. การจัดการบุคลากร/ทีม สำหรับให้บริการวัคซีน ประกอบด้วย ทีมลงทะเบียน ทีมจัดส่งและจัดเก็บวัคซีนในระบบลูกโซ่ความเย็น (Cold Chain) ทีมให้บริการและทีมเฝ้าระวังและตอบโต้อาการไม่พึงประสงค์ภายหลังได้รับวัคซีน ทีมติดตามและการรายงานข้อมูล

5. การจัดเตรียมสถานที่และการจัดระบบการฉีด ทั้งในโรงพยาบาล และการจัดระบบนอกโรงพยาบาล เช่น โรงพยาบาลสนามเพื่อการฉีดวัคซีนโควิด 19 เป็นต้น

แนวทางจัดการระบบเพื่อการฉีดวัคซีนโควิด 19

1. การจัดระบบในโรงพยาบาล

การจัดเตรียมสถานที่ในการให้บริการ เนื่องจากเป็นวัคซีนใหม่ ไม่เคยมีการให้บริการมาก่อน จึงควรแยกจากคลินิกตรวจโรคทั่วไป การจัดสถานที่ให้บริการควรคำนึงถึงความสะดวกในการให้บริการไม่ว่าจะเป็นกระบวนการเตรียมหรือการฉีดวัคซีน ควรจัดวางอุปกรณ์ที่จำเป็นในการใช้งานไว้ภายในบริเวณที่ให้บริการเพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการปฏิบัติงาน และสถานที่ที่เหมาะสมควรเป็นบริเวณที่เงียบสงบ เพื่อผู้ให้บริการสามารถอธิบายและให้คำแนะนำแก่ผู้รับบริการได้โดยสะดวก ถ้าเป็นไปได้ควรจัดให้บริเวณที่ฉีดวัคซีนมีทางเข้าและออกคนละทาง สะดวก หากเกิดกรณีฉุกเฉินสามารถให้การช่วยเหลือได้ทันเวลา และไม่ควรให้ผู้รับบริการเข้ามาครั้งละหลายๆ คน โดยยึดหลักการป้องกันการติดเชื้อ เช่น อากาศโปร่ง, มีจุดพักคอย, มีจุดล้างมือ และห้องน้ำ

สถาบันบำราศนราดูร กรมควบคุมโรค ได้จัดระบบการให้บริการฉีดวัคซีนโควิด 19 ในโรงพยาบาลเพื่อเป็นต้นแบบให้กับโรงพยาบาลทั่วประเทศ โดยมี 8 ขั้นตอน ใช้เวลารวม 37 นาที ตั้งแต่คัดกรองถึงกลับบ้าน ซึ่งโรงพยาบาลสามารถนำไปปรับใช้ได้ ดังนี้

โดยก่อนเข้ารับบริการจะมีการคัดกรอง วัดไข้ ล้างมือด้วยเจลแอลกอฮอล์ และจัดให้เว้นระยะห่างทุกขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 ลงทะเบียนโดยใช้เครื่อง KIOSK ลดการสัมผัส เพื่อยืนยันตัวตน

ขั้นตอนที่ 2 ชั่งน้ำหนัก และวัดความดันโลหิต

ขั้นตอนที่ 3 คัดกรอง ชักประวัติ และลงนามใบยินยอมการรับวัคซีน

ขั้นตอนที่ 4 รอฉีดวัคซีน

ขั้นตอนที่ 5 รับการฉีดวัคซีน

ขั้นตอนที่ 6 นั่งพักรอสั่งเกตอาการจนครบ 30 นาที มีการจัดห้องปฐมพยาบาล แพทย์ วิชาชีพพยาบาล และอุปกรณ์ช่วยชีวิตพร้อมดูแลหากมีภาวะแทรกซ้อนจากการฉีดวัคซีน และทุกรายต้องสแกน Line official account “หมอพร้อม” เพื่อใช้ติดตามอาการหลังการฉีดวัคซีน 1 วัน, 7 วัน และ 30 วัน แจ้งเตือนการรับวัคซีนเข็มที่ 2

ขั้นตอนที่ 7 จุดตรวจสอบก่อนกลับบ้าน พยาบาลจะตรวจสอบเวลาเมื่อครบ 30 นาที สอบถามอาการ และให้คำแนะนำ พร้อมแจกเอกสารให้ความรู้การปฏิบัติตัวหลังฉีดวัคซีน

ขั้นตอนที่ 8 มี Dashboard จาก Line OA “หมอพร้อม” แสดงการประเมินผลความครอบคลุมการฉีดวัคซีน และอาการไม่พึงประสงค์ของวัคซีนแต่ละชนิด ทั้งนี้เมื่อได้รับการฉีดวัคซีนโควิด 19 ครบ 2 เข็มจะได้รับใบยืนยันการฉีดวัคซีนโควิด 19 ทาง Line OA “หมอพร้อม” อีกด้วย

2. การจัดระบบนอกโรงพยาบาล

ทั้งนี้จากนโยบายระดับประเทศที่มีกำหนดแผนการฉีดวัคซีนโควิด 19 ให้ครบทุกกลุ่มเป้าหมายจำนวน 100 ล้านโดส ความครอบคลุมของวัคซีนร้อยละ 70 ภายในปี 2564 (พฤษภาคม - ธันวาคม 2564) หากมีการฉีดเฉพาะในโรงพยาบาลเหมือนการฉีดวัคซีนปกติที่เคยปฏิบัติ อาจให้ความครอบคลุมของผู้ได้รับวัคซีนไม่เป็นไปตามเป้าหมาย และอาจส่งผลกระทบต่อการป้องกันและควบคุมเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประเทศ ดังนั้นคณะกรรมการขับเคลื่อนวัคซีน กระทรวงสาธารณสุข จึงเห็นชอบในหลักการให้มีการจัดบริการการฉีดวัคซีนโควิด 19 นอกโรงพยาบาล ในรูปแบบ “โรงพยาบาลสนามเพื่อการฉีดวัคซีนโควิด 19”

การจัดระบบโรงพยาบาลสนามเพื่อการฉีดวัคซีนโควิด 19

การจัดบริการฉีดวัคซีนนอกสถานพยาบาลเพื่อลดความแออัดของสถานบริการที่มีผู้รับวัคซีนจำนวนมาก และเพื่อความปลอดภัยของผู้รับวัคซีน ในการดำเนินการควรประชุมหารือความร่วมมือในทุกภาคส่วน โดยมีผู้บริหารระดับจังหวัด ผู้บริหารโรงพยาบาล องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อการจัดหาสถานที่ จัดเตรียมสถานที่ให้มีความพร้อมในการให้บริการ เช่น ระบบไฟฟ้า, อินเทอร์เน็ต, อุปกรณ์จำเป็นที่ต้องใช้ เช่น คอมพิวเตอร์, โต๊ะ, เก้าอี้, ปลั๊กพ่วง, พัดลม รวมทั้งระบบสนับสนุนอื่นๆ เช่น อาหาร, น้ำดื่ม

และที่สำคัญคือ การกำหนด Site manager เพื่อเป็นผู้จัดการโรงพยาบาลสนามวัคซีนในแต่ละแห่ง เพื่อการวางระบบการมอบหมายงาน และการบริหารจัดการให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ในการจัดตั้งโรงพยาบาลสนามวัคซีนมีสิ่งที่ต้องคำนึงถึง ดังนี้

1. อาคารสถานที่

1.1 อาคารสถานที่ที่มีความเหมาะสม อากาศปลอดโปร่งถ่ายเทดี พื้นที่กว้างขวาง มีที่จอดรถ มีห้องน้ำที่เพียงพอ เหมาะสมกับจำนวนผู้มารับบริการ

1.2 จัดระยะห่างตามหลักการของการเว้นระยะห่าง 1-2 เมตร ครอบคลุมกระบวนการให้บริการทุกขั้นตอน (ใช้สัดส่วนพื้นที่ 1 คน ต่อ 4 ตารางเมตร เพื่อใช้ในการคำนวณจำนวนผู้มารับบริการในแต่ละช่วงเวลา)

1.3 มีสถานที่นั่งรอเพียงพอต่อผู้รับบริการ โดยเฉพาะในช่วงการรอลงทะเบียน ซึ่งเป็นจุดที่จะมีคนมาพร้อมกันเป็นจำนวนมากและการนั่งรอสังเกตอาการซึ่งใช้ระยะเวลา 30 นาที

1.4 ควรจัดเส้นทางเข้าออกแบบ Single Gate Way เพื่อการคัดกรองทั้งก่อนเข้ารับบริการ และการตรวจสอบอาการการก่อนกลับบ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 มีป้ายบอกจุดบริการที่ชัดเจนทุกจุด ได้แก่ จุดลงทะเบียน จุดคัดกรอง จุดซักประวัติ จุดรอฉีดวัคซีน จุดเข้ารับการฉีดวัคซีน จุดพักรอสถานการณ์ และจุดตรวจสอบก่อนกลับ

1.6 มีพื้นที่สำหรับทีมชุดปฏิบัติการฉุกเฉินระดับต้น (Basic Life Support : BLS) และทีมชุดปฏิบัติการฉุกเฉินระดับสูง (Advance Life Support : ALS) และมีเส้นทางเข้าออกสะดวกหากมีกรณีฉุกเฉิน

2. การเตรียมการของหน่วยบริการ

2.1 ต้องมีการมอบหมายผู้จัดการโรงพยาบาลสนามวัคซีน เพื่อการบริหารจัดการการมอบหมายบทบาทหน้าที่ของทีมให้บริการฉีดวัคซีนให้มีความชัดเจน และการควบคุมกำกับกับการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 การสำรวจกลุ่มเป้าหมายทางแอปพลิเคชันไลน์ “หมอพร้อม” ทางโทรศัพท์ หรือระบบจองที่หน่วยบริการ รวมทั้งการแจ้งความประสงค์ผ่านอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

2.3 แผนการจัดเตรียมสถานที่ให้เป็นไปตามแนวทางข้างต้น และแผนการสรรหาบุคลากรในการดำเนินการหรือรับผิดชอบในแต่ละขั้นตอน รวมถึงการเตรียมความพร้อมของบุคลากร การจัด ทำแผนกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินและแผนบริหารความเสี่ยง เช่น การที่มีผู้มารับบริการมากกว่าจำนวนที่คาดการณ์ไว้ หรือจำนวนผู้มารับบริการไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ การประเมินจำนวนคนให้เหมาะสมกับการเปิดวัคซีนขวดสุดท้ายในแต่ละวันเพื่อลดการสูญเสียวัคซีน

2.4 การเตรียมวัสดุครุภัณฑ์ อุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น วัคซีนและอุปกรณ์การฉีด, สตีกเกอร์กำกับ วัคซีน อุปกรณ์กุ๊ชฟ คอมพิวเตอร์ Wi-Fi สื่อให้คำแนะนำ บัตรคิว และนาฬิกาบอกเวลาที่แสดงตัวเลข เป็นต้น

2.5 หน่วยบริการ บุคลากรจะต้องมีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้รับบริการเชื่อมั่นถึงความปลอดภัย เข้าใจขั้นตอนการฉีดวัคซีน และอาการไม่พึงประสงค์หลังฉีดวัคซีน

3. การเตรียมตัวของผู้รับบริการ

การฉีดวัคซีนโควิด 19 ขยายการให้บริการเพื่อให้ครอบคลุมทั่วประเทศ ผู้รับวัคซีนโควิด 19 ควรเตรียมตัวก่อนฉีดวัคซีน ดังนี้

3.1 ลงทะเบียนผ่านไลน์หรือแอปพลิเคชัน “หมอพร้อม” ล่วงหน้า เพื่อจองสิทธินัดหมายฉีด วัคซีนโควิด 19 สำหรับผู้ที่ไม่มีโทรศัพท์แบบสมาร์ทโฟน สามารถลงทะเบียนจองสิทธิได้ที่โรงพยาบาลใกล้บ้าน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หรืออาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

3.2 ผู้รับบริการฉีดวัคซีนต้องเตรียมบัตรประจำตัวประชาชนสมาร์ตการ์ด เพื่อความสะดวก รวดเร็ว ในการลงทะเบียนยืนยันสิทธิก่อนการฉีดวัคซีน

3.3 เบอร์โทรศัพท์มือถือหรือเบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้หากเกิดกรณีฉุกเฉิน

3.4 บัตรนัด (กรณีฉีดเข็มที่ 2)

3.5 การปฏิบัติตัวตามคำแนะนำก่อนฉีดวัคซีนโควิด 19 เพื่อลดความเสี่ยงจากอาการ ไม่พึงประสงค์หลังฉีดวัคซีนได้

4. การบริหารเวลาผู้รับบริการการฉีดวัคซีน เนื่องจากเป็นการดำเนินการฉีดวัคซีนที่มีผู้มารับ บริการเป็นจำนวนมาก เป็นวัคซีนใหม่ที่มีผู้มารับบริการอาจมีข้อสงสัย บางขั้นตอนจำเป็นต้องใช้เวลานาน อาจก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องความแออัดหรือไม่เป็นไปตามหลักการเว้นระยะห่าง ดังนั้นหน่วยบริการจึงควรมีการ วางแผนในการบริหารเวลาของผู้รับบริการฉีดวัคซีน เช่น ระบบนัด, ระบบคิว และการนัดเหลื่อมเวลา

5. การบริหารความเสี่ยง

5.1 การวางระบบสำรองการลงทะเบียนหรือการบันทึกข้อมูลด้วยระบบการเขียนด้วยมือ (Manual) กรณีระบบอินเทอร์เน็ตหรือโปรแกรมบริการมีปัญหา ดังนั้นหน่วยบริการต้องมีการเตรียมเอกสารที่ สำคัญในการฉีดวัคซีน เช่น ใบทะเบียนการรับบริการฉีดวัคซีน และใบติดตามอาการ

5.2. การเตรียมกลุ่มเป้าหมายสำรอง

5.2.1 กรณีกลุ่มเป้าหมายการรับวัคซีนไม่เพียงพอต่อการเปิดวัคซีน เนื่องจากวัคซีน โควิด 19 บางชนิด มีการบรรจุภัณฑ์หลายโดส/ขวด ดังนั้นเพื่อเป็นลดการสูญเสียวัคซีน ต้องมีการตาม กลุ่มเป้าหมายสำรองมาฉีดวัคซีนในวันนั้นแทน หรือกรณีที่ผู้ลงทะเบียน/กลุ่มนัด มาฉีดได้จำนวนน้อยไม่เป็นไปตาม เป้าหมายที่กำหนด ต้องเตรียมกลุ่มเป้าหมายที่มีอยู่ในพื้นที่ ประชาชนทุกสิทธิ (สิทธิประกันสังคม สิทธิข้าราชการ

และสิทธิหลักประกันสุขภาพ) ที่มีเลขบัตรประชาชน 13 หลัก และอยู่ในทะเบียนการรับวัคซีน สามารถใช้วิธีการได้หลายรูปแบบ เช่น ระบบนางกวัก(การชักชวน), โทรศัพท์ตาม, การประชาสัมพันธ์ในพื้นที่

5.2.2 จัดเตรียมบัญชีรายชื่อกลุ่มเป้าหมายพิเศษรองรับ (อาสาสมัครสาธารณสุขและกลุ่มผู้นำชุมชน)

5.3. ผู้รับบริการมีจำนวนมากกว่าการคาดการณ์

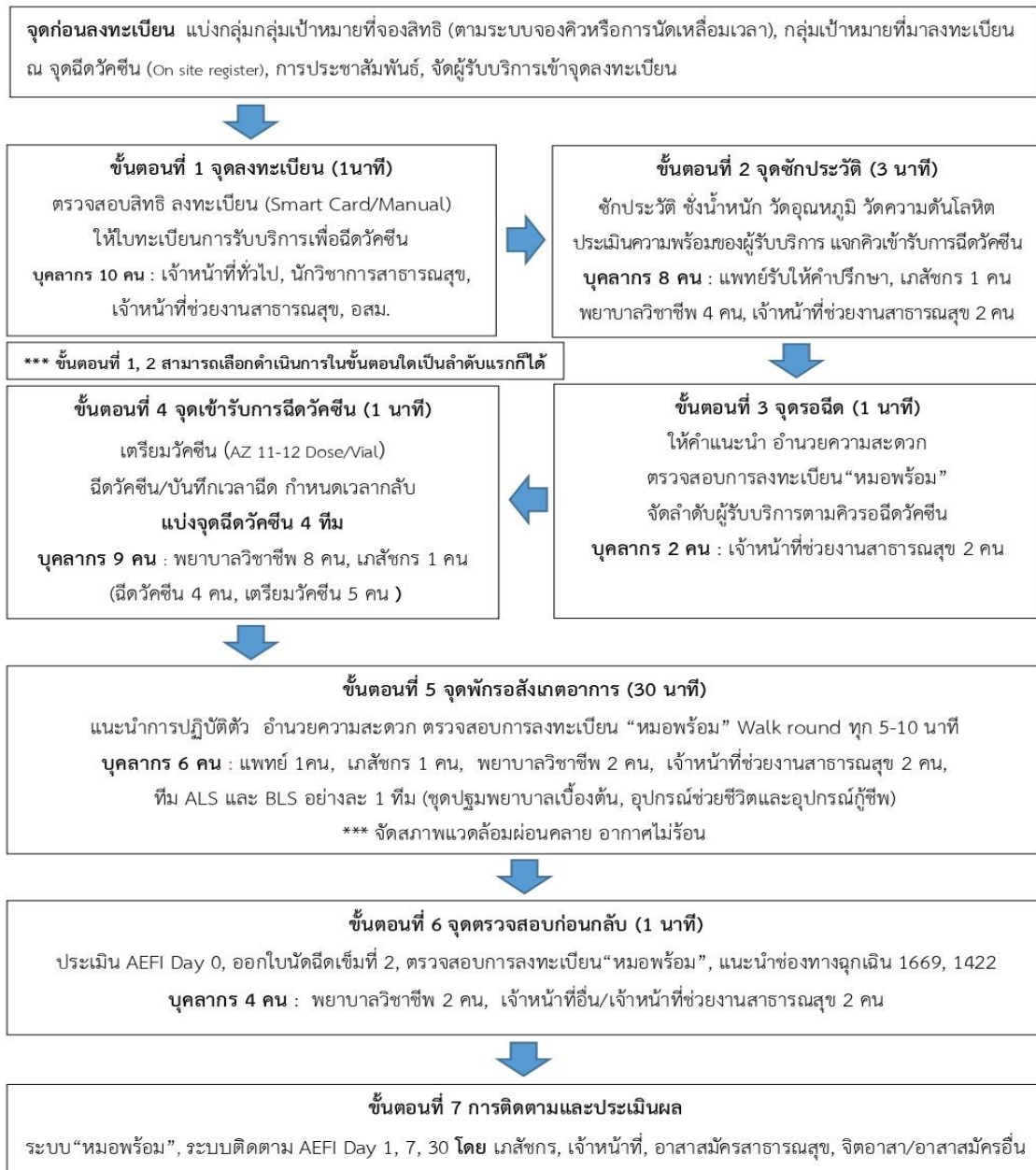
5.3.1 ต้องประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจให้กับผู้รับบริการฉีดวัคซีน กรณีที่ต้องจัดให้บริการให้กับคิวที่มีการนัดหมายในวันนั้นก่อนผู้ที่มาแบบลงทะเบียนหน้างาน (walk in) การปรับขั้นตอนโดยแจกบัตรคิว เข้า - บ่าย หรือตามช่วงเวลา

5.3.2 แผนขยายศักยภาพหน้างาน มีการเพิ่มจุดต่างๆ และการเพิ่มเจ้าหน้าที่ให้บริการเหมาะสมกับจำนวนผู้รับบริการ การขยายเวลาฉีด การปรับขั้นตอนที่สามารถดำเนินการได้ก่อน เช่น การคัดกรองความเสี่ยงและลงนามยินยอมรับวัคซีนควรให้ผู้บริการทำมาก่อน

จากนโยบายการเพิ่มศักยภาพการฉีดวัคซีนเพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายตามระยะเวลา คณะกรรมการขับเคลื่อนวัคซีน กระทรวงสาธารณสุข ได้เห็นชอบในหลักการให้มีการจัดทำโรงพยาบาลสนามเพื่อการฉีดวัคซีน โดยมีเป้าหมายในการฉีดประมาณ 1,000 คน/วัน ในแต่ละแห่ง ทั้งนี้ทางกองบริหารการสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ได้ดำเนินการถอดบทเรียนจากจังหวัดนำร่องที่มีการดำเนินการดังกล่าว ได้แก่ จังหวัดภูเก็ต จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดชลบุรี โดยยึดแนวทางและหลักการดำเนินงานของสถาบัน บำราศนราดรุ มาปรับเป็นขั้นตอนการจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็น และจำนวนบุคลากร เพื่อเป็นตัวอย่างหรือแนวทางให้แต่ละจังหวัดได้นำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่ต่อไป

ขั้นตอนการฉีดวัคซีน : กรณีตัวอย่างให้บริการฉีดวัคซีนประมาณวันละ 1,000 คน/แห่ง

เนื่องจากผู้รับบริการจำนวนมาก อาจมีผู้ที่มีความเสี่ยงมารับบริการ ดังนั้นหน่วยบริการต้องมีมาตรการให้ผู้เข้ารับบริการการฉีดวัคซีนต้องปฏิบัติตามมาตรการป้องกันตนเองโดยยึดหลัก D-M-H-T อย่างเคร่งครัด ต้องสวมหน้ากากอนามัย วัดอุณหภูมิ ล้างมือด้วยเจลแอลกอฮอล์ ก่อนการเข้ารับบริการฉีดวัคซีน และเว้นระยะห่างทุกขั้นตอนซึ่งแต่ละขั้นตอนประกอบด้วย

คำแนะนำสำหรับบุคลากรทางการแพทย์

สถานบริการ การเตรียมกลุ่มเป้าหมาย การเตรียมสถานที่ การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ (อุปกรณ์ในการฉีดวัคซีน, อุปกรณ์กู้ชีพ) การจัดสรรวัคซีนสำหรับกลุ่มเป้าหมายที่จองสิทธิ และกลุ่มเป้าหมายที่ไม่ได้จองสิทธิ การฉีดวัคซีน (on site register) และการเตรียมการประชาสัมพันธ์

บุคลากร ผู้จัดการโรงพยาบาลสนาม ทีมลงทะเบียน/นัดหมาย ทีมจัดส่งและจัดเก็บวัคซีน ทีมให้บริการ ทีมเฝ้าระวังและตอบโต้อาการไม่พึงประสงค์ภายหลังได้รับวัคซีน และทีมบริหารจัดการและติดตามผล

ผู้มารับบริการ ลงทะเบียนพร้อม, เตรียมบัตรประจำตัวประชาชน, โทรศัพท์มือถือหรือเบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้, เตรียมตัวก่อนฉีดวัคซีนตามคำแนะนำ และบัตรนัด (กรณีฉีดวัคซีนเข็มที่ 2)

ขั้นตอนการฉีดวัคซีน	จำนวนบุคลากร/ผู้รับบริการ ฉีดวัคซีน 1,000 คน	ครุภัณฑ์/วัสดุ
จุดก่อนลงทะเบียน - แบ่งกลุ่มเป้าหมายที่จองสิทธิ (ตามระบบจองคิวหรือเหลื่อมเวลา), กลุ่มเป้าหมายที่ไม่ได้จองสิทธิการฉีดวัคซีน (on site register) - ประชาสัมพันธ์ชี้แจงขั้นตอนการเข้ารับการฉีดวัคซีน - ชี้แจงมาตรการการปฏิบัติตัวระหว่างรับบริการในแต่ละจุด - จัดผู้รับบริการเข้าจุดที่ 1 ตามมาตรการเว้นระยะที่กำหนดแบบเส้นทางเข้าออก Single Gate Way	บุคลากร 4 คน - เจ้าหน้าที่สาธารณสุข - อสม.	
ขั้นตอนที่ 1 จุดลงทะเบียน ลงทะเบียน (ทำบัตร) เพื่อเช็คสิทธิ และรับใบ inform consent โดยจะต้องมีการวัดอุณหภูมิ พร้อมกรอกเอกสาร(check list) ประเมินตนเองเกี่ยวกับความเสี่ยง	บุคลากร 10 คน - เจ้าหน้าที่ทั่วไปทำหน้าที่ลงทะเบียน 6 คน - นักวิชาการสาธารณสุข 2 คน - เจ้าหน้าที่ช่วยงานสาธารณสุข 2 คน - อสม. ดูแลประชาชน	- คอมพิวเตอร์ - internet, Wi fi - เครื่อง Smart card - เครื่องปริ้นเตอร์ - เครื่องถ่ายเอกสาร - ใบทะเบียนรับบริการวัคซีน (แบบ Manual)
ขั้นตอนที่ 2 จุดซักประวัติ ซักประวัติ วัดสัญญาณชีพ (ชีพจร ความดันโลหิต) และประเมินความเสี่ยง โดยต้องมีการคัดกรอง ให้ลงทะเบียนในใบยินยอมฉีดวัคซีน ดังนี้ - มีประวัติการแพ้ยา วัคซีน อาหาร สารก่อภูมิแพ้ต่างๆ อย่างรุนแรงหรือจนเป็นอันตรายต่อชีวิต - มีไข้เกิน 38 องศาเซลเซียสในวันที่ยื่นฉีดวัคซีน	บุคลากร 8 คน - แพทย์รับให้คำปรึกษา 1 คน - เภสัชกร 1 คน - พยาบาลวิชาชีพ 4 คน - เจ้าหน้าที่ช่วยงานสาธารณสุข 2 คน	- คอมพิวเตอร์ - เครื่องชั่งน้ำหนัก - เครื่องวัดอุณหภูมิ - เครื่องวัดความดันโลหิต - บัตรคิว

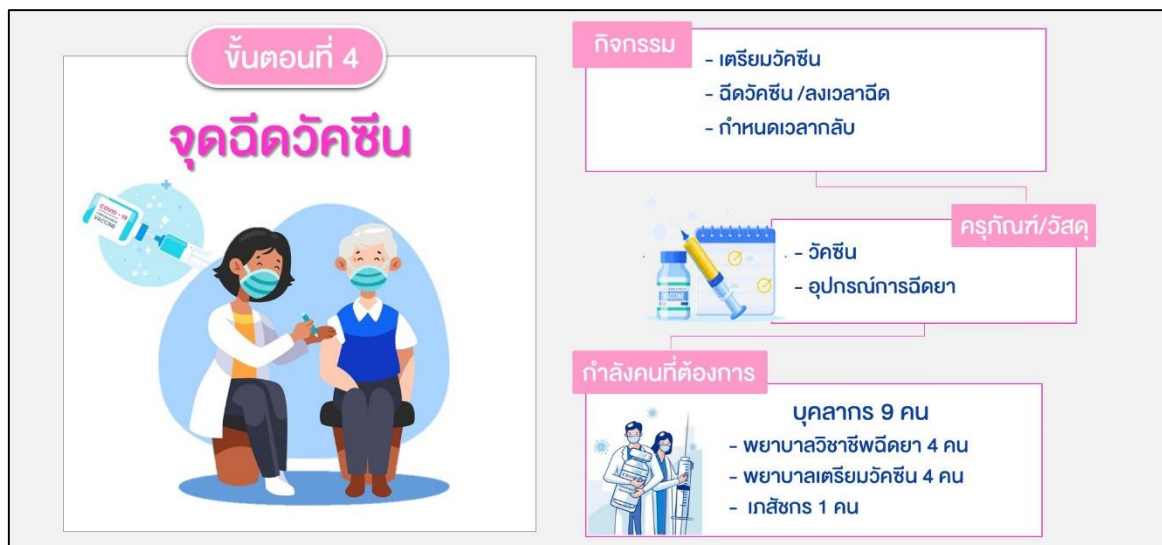
ขั้นตอนการฉีดวัคซีน	จำนวนบุคลากร/ผู้รับบริการ ฉีดวัคซีน 1,000 คน	ครุภัณฑ์/วัสดุ
- มีรอยขีด หรือจำเลือด หรือเลือดออกผิดปกติ หรือใช้ยาป้องกัน การแข็งตัวของเลือดอยู่ เช่น วาร์ฟาริน - ผู้มีภูมิคุ้มกันต่ำหรือใช้ยากดภูมิคุ้มกันอยู่ เช่น สเตียรอยด์ขนาดสูง, ยารักษาโรคเอดส์ หรือยากดภูมิคุ้มกัน - อาการข้างเคียงทุกชนิดจากการฉีดวัคซีนชนิดนี้ในเข็มแรก - ตั้งครรภ์ หรือมีแผนจะตั้งครรภ์ หรือให้นมบุตร นอกเหนือจากการซักประวัติแล้ว ผู้ให้บริการควรสังเกต ลักษณะทั่วไปของผู้รับบริการ เช่น การตอบสนองของผู้รับบริการ หากมีอาการอ่อนเพลียมาก ต้องประเมินสภาพและซักประวัติเพิ่มเติม หากสาเหตุและตรวจร่างกายเบื้องต้น เพื่อประเมินความพร้อมที่จะรับ วัคซีน ส่งต่อผู้มารับบริการบางรายที่มีความเสี่ยงหรือต้องได้รับการ ตัดสินใจให้ฉีดวัคซีนได้หรือไม่ ให้กับแพทย์รับให้คำปรึกษา		
ขั้นตอนที่ 3 จุดรอฉีด รอฉีดวัคซีน อำนวยความสะดวก/ตรวจสอบการลงทะเบียนพร้อม สแกนไลน์พร้อม และมีการแนะนำวิธีการใช้ Line Official Account “หมอพร้อม” เพื่อติดตามอาการหลังการฉีดวัคซีน 1 วัน 7 วัน 30 วัน และรับการแจ้งเตือนเพื่อฉีดวัคซีนเข็มที่ 2	บุคลากร 2 คน - เจ้าหน้าที่ช่วยงานสาธารณสุข/ อสม. 2 คน	สื่อขั้นตอนการเข้าใช้ ระบบหมอพร้อม และ สื่อการให้ข้อมูลวัคซีน
ขั้นตอนที่ 4 จุดเข้ารับการฉีดวัคซีน - ฉีดวัคซีน	บุคลากร 9 คน - พยาบาลวิชาชีพ 8 คน (ฉีดวัคซีน 4 คน เตรียม วัคซีน 4 คน) - เภสัชกร 1 คน	- วัคซีน - อุปกรณ์การฉีดยา
ขั้นตอนที่ 5 จุดพักรอสสังเกตอาการ พักสังเกตอาการอย่างน้อย 30 นาที สังเกตอาการไม่พึงประสงค์ ของวัคซีน ดังนี้ <u>อาการไม่รุนแรง</u> คือ อาการบวมแดง ร้อน คันบริเวณที่ฉีดวัคซีน อาจมีเลือดออกซึมเล็กน้อยและหยุดในระยะเวลาอันสั้นอาการ เหล่านี้จะหายไปเอง <u>อาการรุนแรง</u> คือ มีไข้สูง แน่นหน้าอก หายใจไม่ออก ปวดศีรษะ รุนแรง ปากเปื่อย กล้ามเนื้ออ่อนแรง มีจุดเลือดออกจำนวนมาก ผื่นขึ้นทั้งตัว อาเจียนมากกว่า 5 ครั้ง ชัก และหมดสติ ในวัคซีน โควิด 19 จะมีภูมิต้านทานทำให้เกล็ดเลือดต่ำ มีจุดเลือดออกตาม	บุคลากร 6 คน - แพทย์ 1 คน - เภสัชกร 1 คน - พยาบาลวิชาชีพ 2 คน - เจ้าหน้าที่อื่น/เจ้าหน้าที่ ช่วยงานสาธารณสุข 2 คน - ควรมีทีม ALS, BLS อย่างละ 1 ทีม พร้อมตลอดเวลา - Walk round ทุก 10 นาที	- ชุดปฐมพยาบาล เบื้องต้น - อุปกรณ์ช่วยชีวิต/กู้ชีพ - สื่อขั้นตอนการเข้าใช้ ระบบ “หมอพร้อม” - สื่อให้ข้อมูลวัคซีน - สื่อการสังเกตอาการ ผิดปกติหลังฉีด

ขั้นตอนการฉีดวัคซีน	จำนวนบุคลากร/ผู้รับบริการ ฉีดวัคซีน 1,000 คน	ครุภัณฑ์/วัสดุ
ร่างกาย ผื่นขึ้น อาเจียนรุนแรงมากกว่า 5 ครั้ง มีเลือดออกในสมอง ชัก หมดสติ หากแพ้แบบรุนแรงแบบนี้ ต้องรีบเคลื่อนย้ายผู้ป่วยไป โรงพยาบาลเพื่อพบแพทย์ในทันที หมายเหตุ : ปฏิบัติการการแพ้วัคซีนโควิด 19 ของแต่ละบุคคลจะมี ความรุนแรงแตกต่างกัน ** จัดสภาพแวดล้อมเพื่อความผ่อนคลาย อากาศไม่ร้อน**		
ขั้นตอนที่ 6 จุดตรวจสอบก่อนกลับ - ประเมินอาการก่อนกลับบ้าน รับใบนัด รับเอกสารคำแนะนำสังเกต อาการ AEFI และเบอร์โทรติดต่อ เจ้าหน้าที่หากมีอาการผิดปกติ - ออกใบนัดฉีดเข็มที่ 2 ตรวจสอบการลงทะเบียนพร้อมและ แนะนำช่องทางฉุกเฉิน 1669, 1422	บุคลากร 4 คน - พยาบาลวิชาชีพ 2 คน - เจ้าหน้าที่อื่น/ เจ้าหน้าที่ ช่วยงานสาธารณสุข 2 คน	- คอมพิวเตอร์ - ใบนัด
ขั้นตอนที่ 7 การติดตามและประเมินผล - ระบบติดตามอาการหลังการฉีดวัคซีน 1 วัน 7 วัน 30 วัน	- ระบบหมอพร้อม - เกสซ์กร, เจ้าหน้าที่, อสม., จิตอาสา, อาสาสมัครอื่น	

หมายเหตุ : ขั้นตอนที่ 1 จุดลงทะเบียน และขั้นตอนที่ 2 จุดซักประวัติ สามารถสลับขั้นตอนก่อน - หลังได้

แผนภาพ แสดงขั้นตอนการเข้ารับการฉีดวัคซีน ณ โรงพยาบาลสนามวัคซีน แบบสรุป

ขั้นตอนที่ 5

จุดสังเกตอาการ

กิจกรรม

- แนะนำการปฏิบัติตัว
- อำนวยความสะดวก/ตรวจสอบการลงทะเบียนพร้อม
- Walk Round ทุก 5-10 นาที

ครุภัณฑ์/วัสดุ

- อุปกรณ์ช่วยชีวิตและอุปกรณ์กู้ชีพ
- สื่อขั้นตอนการเข้าใช้ระบบหมอพร้อม
- สื่อให้ข้อมูลวัคซีน
- สื่อการสังเกตอาการผิดปกติหลังฉีด

กำลังคนที่ต้องการ

บุคลากร 6 คน

- แพทย์ 1 คน
- เภสัชกร 1 คน
- พยาบาลวิชาชีพ 2 คน
- เจ้าหน้าที่อื่น/ อสม.ช่วยเหลือพยาบาล 2 คน
- ทีม ALS และ BLS อย่างละ 1 ทีม

ขั้นตอนที่ 6

ประเมินอาการก่อนกลับบ้าน

กิจกรรม

- ประเมิน AEFI Day 0
- ออกใบนัดฉีดเข็มที่ 2
- ตรวจสอบการลงทะเบียนพร้อม
- แนะนำช่องทางฉุกเฉิน 1669 1422

ครุภัณฑ์/วัสดุ

- คอมพิวเตอร์ 2 เครื่อง
- ใบนัด

กำลังคนที่ต้องการ

บุคลากร 4 คน

- พยาบาลวิชาชีพ 2 คน
- เจ้าหน้าที่อื่น/ อสม.ช่วยเหลือพยาบาล 2 คน

การติดตามประเมินผลหลังฉีด

ระบบหมอพร้อม

ระบบติดตาม AEFI Day 1, 7, 30

โทรติดตาม/เยี่ยมบ้าน

โดย เภสัชกร/เจ้าหน้าที่ / อสม. /จิตอาสา / อาสาสมัครอื่น

การเตรียมอุปกรณ์เบื้องต้นสำหรับโรงพยาบาลสนามวัดจีน

1. ตู้เย็นเก็บวัคซีน ใช้เก็บวัคซีน ณ จุดฉีดประมาณ 7 ชั่วโมง
2. รถ Ambulance พร้อมพนักงานขับรถ
3. สัญญาณ Internet/Wi Fi
4. Wheelchair, เครื่องขยายเสียง, โทรโข่ง
5. เครื่องมือวัดอุณหภูมิฝ่ามือ (ขั้นตอนวัดไข້ก่อนเข้าพื้นที่) ป้ายไว้นิลบอกรอบเวลานัดหมาย

เครื่องชั่งน้ำหนัก เครื่องวัดความดันโลหิต

6. เครื่องคอมพิวเตอร์, เครื่อง Smart card reader
7. กระติกขนย้ายวัคซีน Carry box พร้อม Data Logger
8. วัสดุการแพทย์และอื่นๆ
 - 8.1 เข็มฉีดยา ขนาด 26 G 1 นิ้ว
 - 8.2 เข็ม draw ยา 22 G 1 นิ้ว
 - 8.3 Syringe 1 cc
 - 8.4 Alcohol pads
 - 8.5 Alcohol gel
 - 8.6 ถุงมือ size S (disposable)
 - 8.7 ถุงมือ size M (disposable)
 - 8.8 สำลีแห้ง sterile (2ก้อน/แพค)
 - 8.9 Transpore 1/2
 - 8.10 Surgical mask
 - 8.11 กล่องทิ้งเข็ม
 - 8.12 ถุงแดง , ถุงดำ
 - 8.13 ถังขยะติดเชื้อ, ถังขยะทั่วไป

ตัวอย่างเอกสารที่ควรเตรียม

ตัวอย่าง "ใบทะเบียนการรับบริการฉีดวัคซีน" กรณีที่ไม่สามารถลงทะเบียนทางระบบอิเล็กทรอนิกส์

ชื่อพ.สนามวัคซีน.....จังหวัด.....	
	
ลายมือชื่อ.....	
เบอร์โทรศัพท์.....	
ประเภทบุคคล	
☐ บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข	
☐ บุคลากรด่านหน้าที่มีโอกาสสัมผัสผู้ป่วยและอส.	
☐ ประชาชนที่มีอาชีพเสี่ยง	
☐ ประชาชนที่มีโรคประจำตัวเรื้อรัง	
☐ ประชาชนสูงอายุ	
☐ ประชาชนทั่วไป	
วัคซีนเข็มที่ 1 ลงชื่อ.....ผู้ฉีด เวลาฉีด.....น. เวลากลับ.....น. วันที่.....	วัคซีนที่ได้รับ
วัคซีนเข็มที่ 2 ลงชื่อ.....ผู้ฉีด เวลาฉีด.....น. เวลากลับ.....น. วันที่.....	วัคซีนที่ได้รับ
AEFI ☐ ไม่มี ☐ มี โปรดระบุ.....	
นัดฉีดเข็มที่ 2 วันที่.....	

ตัวอย่าง "ใบติดตามอาการ"

ตัวอย่าง ใบติดตามอาการ AEFI	
1.ชื่อสถานพยาบาลที่ฉีด.....	
2.ข้อมูลผู้รับวัคซีน	
ชื่อ นามสกุล.....	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง 2.3 อายุ (ปี).....
เบอร์โทรมือถือผู้รับวัคซีน.....	หรือเบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้.....
มีโรคประจำตัวหรือไม่ ☐ ไม่มี ☐ มี (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)	
☐ 1.โรคทางเดินหายใจเรื้อรังรุนแรง เช่น ปอดอุดกั้นเรื้อรัง และโรคหอบหืดที่ควบคุมได้ไม่ดี	
☐ 2.โรคหัวใจและหลอดเลือด	
☐ 3.โรคไตเรื้อรังระยะ 5	
☐ 4.โรคหลอดเลือดสมอง	
☐ 5.โรคเมะเร็งทุกชนิด ที่อยู่ระหว่างการรักษาด้วย เคมีบำบัด รังสีบำบัด และภูมิคุ้มกันบำบัด	
☐ 6.โรคเบาหวาน (Diabetes Mellitus)	
☐ 7.โรคอ้วน	
☐ 8.โรคอื่น ๆ โปรดระบุ.....	
3.ข้อมูลวัคซีน	ครั้งที่ฉีด ☐ วันที่ฉีดเข็มที่ 1 ☐ วันที่ฉีดเข็มที่ 2
4.ข้อมูลอาการไม่พึงประสงค์	
4.1 วันที่ติดตามอาการ..... (ให้ติดตามวันที่ 0, 1, 7, 30 ของแต่ละเข็ม)	
4.2 เกิดอาการไม่พึงประสงค์หรือไม่ ☐ ไม่เกิด ☐ เกิด	
4.3 อาการไม่พึงประสงค์ที่พบ	
☐ 1.ปวด บวม แดง ร้อน บริเวณที่ฉีด (Injection site reaction)	
☐ 2.ไข้ (Fever)	
☐ 3.ปวดศีรษะ (Headache)	
☐ 4.เหนื่อย อ่อนเพลีย ไม่มีแรง (Fatigue)	
☐ 5.ปวดกล้ามเนื้อ (Myalgia)	
☐ 6.คลื่นไส้ (Nausea)	
☐ 7.อาเจียน (Vomiting)	
☐ 8.ท้องเสีย (Diarrhea)	
☐ 9.ผื่น (rash)	
☐ 10.อาการอื่น ๆ เช่น ปวดข้อ ชัก เลือดไหลไม่หยุด เป็นต้น โปรดระบุ.....	
4.4 วันที่เกิดอาการ.....	
4.5 หากฉีดปกติดังกล่าวเกิดขึ้นยาวนาน..... ชม. หรือ.....วัน	
4.5 อาการไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้น ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของท่านหรือไม่ ☐ ไม่ส่งผล ☐ ส่งผล	
4.6 เมื่อเกิดอาการไม่พึงประสงค์แล้ว ท่านไปพบแพทย์หรือไม่ ☐ ไม่ไป ☐ ไป	

หมายเหตุ : พัฒนาจากแบบสอบถามสำหรับการติดตามและสอบถามเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์และการบันทึกข้อมูลผ่าน Application แนวทางการให้บริการโควิด 19 ในสถานการณ์การระบาดปี 2564 ของประเทศไทย กรมควบคุมโรค 2564

การจัดการห่วงโซ่ความเย็น

1. การเบิกและการรับวัคซีน การเตรียมอุปกรณ์ระบบห่วงโซ่ความเย็นให้ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติปกติตามมาตรฐานการดำเนินงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค วางขวดวัคซีนให้ตั้งตรง ห้ามวางขวดวัคซีนสัมผัสกับ icepack หรือน้ำแข็งโดยตรง
2. การเตรียมวัคซีน ต้องเก็บวัคซีนในกระติกหรือกล่องโฟมที่มีอุณหภูมิอยู่ในช่วง +2 ถึง +8 องศาเซลเซียส หลังเปิดใช้แล้วไม่ควรเก็บไว้นานเกิน 6 ชั่วโมง เปิดกระติกเท่าที่จำเป็นเท่านั้นและปิดฝาให้สนิท
3. การดูแลรักษาวัคซีนในขณะที่ให้บริการ ต้องเก็บวัคซีนในกระติกหรือกล่องโฟมที่มีอุณหภูมิอยู่ในช่วง +2 ถึง +8 องศาเซลเซียส หลังเปิดใช้แล้วไม่ควรเก็บไว้นานเกิน 6 ชั่วโมง เปิดกระติกเท่าที่จำเป็นเท่านั้นและปิดฝาให้สนิท

แนวทางการเบิกจ่ายค่าบริการวัคซีน

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ มติที่ประชุมคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (บอร์ด สปสช.) ได้เห็นชอบให้ปรับเกณฑ์และแนวทางการจ่ายบริการโควิด ค่าบริการสาธารณสุขอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้วัคซีนโควิด 19 สำหรับประชาชนคนไทยทุกคนจ่ายชดเชยค่าบริการสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการวัคซีนโควิด 19 แบบเหมาจ่าย ในอัตรา 20 บาทต่อครั้งบริการ โดยมีรายละเอียดในแนวทางการเบิกจ่ายค่าบริการวัคซีน และการจ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้นกรณีผลกระทบจากการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19

บทที่ 4

แนวทางการดำเนินการ

กรณีผู้รับวัคซีนเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์หลังจากได้รับวัคซีนโควิด 19

เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์หลังการได้รับวัคซีน (Adverse Event Following Immunization : AEFI)

เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์หลังการได้รับวัคซีน (Adverse Event Following Immunization : AEFI) เป็นเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นหลังการได้รับวัคซีน ซึ่งอาจจะเป็นปฏิกิริยาอันไม่พึงประสงค์จากวัคซีน (Adverse reaction) หรือไม่เกี่ยวข้องกับวัคซีน เช่น เกิดจากความวิตกกังวลของผู้รับบริการวัคซีน หรือภาวะร่วมอื่นๆ ที่เกิดในช่วงเวลาเดียวกัน เพื่อการสื่อสารกับบุคลากรทางการแพทย์และประชาชน จึงมีความจำเป็น ต้องให้คำนิยามปฏิกิริยาอันไม่พึงประสงค์หลังฉีดวัคซีน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มอาการ ดังต่อไปนี้

1. อาการข้างเคียงหรือผลข้างเคียง (Side effects) หมายถึง อาการที่คาดเดาได้ว่าอาจจะเกิดขึ้น ได้จากการได้รับวัคซีน ซึ่งมีรายงานมากกว่าหนึ่งในสามของผู้ที่ได้รับวัคซีน เช่น ปวด บวม ร้อนบริเวณที่ฉีด และอาการตามระบบอื่นๆ เช่น ไข้ ครั่นเนื้อครั่นตัว ปวดเมื่อย ใจสั่น หดแรง อ่อนเพลีย คลื่นไส้ อาเจียน มึนงง และเวียนศีรษะ โดยอาการเหล่านี้ จะเกิดเพียง 1-2 วันหลังได้รับวัคซีน มักเป็นไม่รุนแรง แต่บางรายอาจมีอาการ มาก เช่น ไข้สูงและ/หรือหนาวสั่น จนต้องพักหรือไม่สามารถปฏิบัติชีวิตประจำวันได้ ต้องกินยาแก้ปวดลดไข้ นอนพัก หรืออาจต้องไปพบแพทย์ ผู้ที่มีอาการข้างเคียงเหล่านี้ สามารถให้ฉีดวัคซีนเข็มต่อไปได้

2. การแพ้วัคซีนหรือส่วนประกอบของวัคซีน (Hypersensitivity reaction) หมายถึง ปฏิกิริยา การแพ้วัคซีน ซึ่งอาจทำให้เกิดอาการแพ้หลากหลาย แต่การแพ้วัคซีนแบบรุนแรงที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงมาก ที่สุด คือ อาการแพ้รุนแรงชนิดแอนาฟิแล็กซิส (Anaphylaxis) ซึ่งมักเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วภายใน 30 นาทีหลังได้รับ วัคซีนซึ่งเป็นข้อห้ามในการรับวัคซีนชนิดเดิมในครั้งต่อไป การวินิจฉัยแอนาฟิแล็กซิส (Anaphylaxis) หลังจาก ได้วัคซีนโควิด 19 เข็มแรก ใช้อาการเป็นหลัก

การเฝ้าระวังเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ภายหลังได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค (Adverse Events Following Immunization : AEFI) เป็นเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นภายหลังได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ภายใน 30 วัน อาจเป็นอาการไม่สบาย หรือมีผลการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการผิดปกติ โดยไม่จำเป็นต้องมีสาเหตุจากการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค หรือเป็นเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นภายหลัง ได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคนานกว่า 30 วัน ในกรณีที่เกิดขึ้นนานกว่า 30 วัน ต้องมีลักษณะอย่างใด อย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1. เป็นเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ ที่มีเหตุผลหรือหลักฐานที่สงสัยว่าจะเกิดจากวัคซีนโควิด 19
2. เจ้าหน้าที่หรือประชาชนสงสัยว่าจะมีสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับวัคซีนหรือการบริการสร้างเสริม

การเฝ้าระวังติดตามเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ภายหลังได้รับวัคซีนโควิด 19

เนื่องจากวัคซีนโควิด 19 เป็นวัคซีนใหม่ que พัฒนาและผลิตขึ้นอย่างเร่งด่วน เพื่อใช้ป้องกันควบคุมโรคไวรัสโคโรนา 2019 แก่ประชาชน ซึ่งแม้ว่าหลายประเทศจะได้เริ่มให้บริการวัคซีนนี้อย่างกว้างขวาง โดยพบว่า เป็นวัคซีนที่ปลอดภัย อาการภายหลังได้รับวัคซีนส่วนใหญ่ไม่รุนแรงก็ตาม สำหรับประเทศไทยเพื่อเป็นการ กำกับติดตามความปลอดภัยและประกันความมั่นใจของประชาชนต่อวัคซีนและงานบริการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค กระทรวงสาธารณสุข จึงได้จัดระบบเฝ้าระวังติดตามอาการภายหลังได้รับวัคซีนโควิด 19 ไว้ 3 ระบบ ได้แก่

1. ระบบเฝ้าระวังเชิงรับ (Existing AEFI Surveillance)
2. ระบบติดตามความปลอดภัยเชิงรุกสำหรับวัคซีนโควิด 19 (Active Surveillance System for COVID-19 Vaccine)
3. การเฝ้าระวังกลุ่มอาการที่อาจเกี่ยวข้องกับการได้รับวัคซีนโควิด 19 (Adverse Event of Special Interest: AESI)

1. ระบบเฝ้าระวังเชิงรับ (Existing AEFI Surveillance)

เป็นการเฝ้าระวังอาการภายหลังได้รับวัคซีนตามระบบปกติ ดำเนินการเช่นเดียวกับวัคซีนชนิดอื่น โดยหน่วยงานรับผิดชอบในส่วนกลาง คือ กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

แนวทางการดำเนินงาน

1. ผู้รายงานและเครื่องมือในการรายงาน : สถานบริการสาธารณสุขแต่ละแห่งกำหนด ผู้รับผิดชอบในการรายงานเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ภายหลังได้รับวัคซีนโควิด 19 โดยมีเครื่องมือในการรายงาน ดังนี้

1.1 แบบรายงานเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ภายหลังได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค (AEFI1) คือ แบบรายงานข้อมูลผู้ป่วยแต่ละราย

1.2 โปรแกรมฐานข้อมูลเฝ้าระวังเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ภายหลังได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค (AEFI-DDC) เป็นโปรแกรมออนไลน์ ที่ใช้บันทึกข้อมูลตามแบบรายงาน (AEFI1) จากสถานพยาบาล และห้องชันสูตรทั่วประเทศ ส่งข้อมูลไปยังกองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

2. การดำเนินงานเฝ้าระวังเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ภายหลังได้รับวัคซีนโควิด 19 มี 2 ส่วน คือ แบบฟอร์ม AEFI 1 ใช้สำหรับผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลทุกราย และแบบฟอร์ม AEFI 2 กรณีเหตุการณ์ร้ายแรงหรือผู้ป่วยเป็นกลุ่มก่อนที่จำเป็นต้องสอบสวนโรค

2. ระบบติดตามความปลอดภัยเชิงรุกสำหรับวัคซีนโควิด 19 (Active Surveillance System for COVID 19 Vaccine)

เป็นการเฝ้าระวังเฉพาะกิจที่มุ่งเน้นให้ได้ข้อมูลความปลอดภัยของวัคซีนจากการใช้จริงของประเทศ ที่ครอบคลุมกลุ่มประชากรที่ได้รับวัคซีนอย่างกว้างขวางและติดตามผลจากการใช้วัคซีนดังกล่าว เพื่อติดตาม

เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ภายหลังได้รับวัคซีนโควิด 19 อย่างเข้มข้นและครบถ้วน โดยหน่วยงานรับผิดชอบ
ในส่วนกลาง คือ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.)

แนวทางการดำเนินงาน

ผู้รายงานและเครื่องมือในการรายงาน : กระทรวงสาธารณสุขได้จัดทำช่องทางการบันทึกรายงาน

ข้อมูล แบ่งเป็น 2 รูปแบบหลัก

1. App-Based Safety Monitoring : การรายงานข้อมูลผ่านแอปพลิเคชัน บนโทรศัพท์
สมาร์ทโฟน

1. Hospital-Based Safety Monitoring : การรายงานข้อมูลผ่าน Hospital Information
System (HIS) หรือ Web base หรือ Web application : Co-vaccine.moph (<https://co-vaccine.moph.go.th>)
โดยมีการติดตามหลังฉีดวัคซีนในช่วงเวลาที่กำหนด คือ 30 นาที 1 วัน, 7 วัน และ 30 วัน

ขั้นตอนการดำเนินการ

1. การเตรียมความพร้อมก่อนการติดตามเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ (Adverse Events: AEs) จากการ
ใช้วัคซีนโควิด 19 ผู้บริหารประชุมและหารือร่วมกับทีมบุคลากรทางการแพทย์ เพื่อวางแผนเฝ้าระวัง/ติดตาม
การเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ และกำหนดบุคคลที่จะเป็นผู้ประสานงานหลัก (Focal point) ของโรงพยาบาล
ในการติดตามและเก็บรวบรวมข้อมูลเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์จากการใช้วัคซีนโควิด 19

2. การลงทะเบียนผู้รับวัคซีนในวันที่มารับวัคซีนเข็มแรก (Day 0) ผู้ประสงค์รับวัคซีนติดต่อพยาบาล
หรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเพื่อลงทะเบียนผู้รับวัคซีน (อาจลงทะเบียนการจองวัคซีนไว้ล่วงหน้า) โดยระบุ
ข้อมูล ชื่อ-นามสกุล, เลขบัตรประชาชน, วัน/เดือน/ปีเกิด, เพศ, ประวัติการแพ้ยา (อาการที่เกิด), โรคประจำตัว
ลงในระบบตามแบบฟอร์มที่กำหนดในโปรแกรม

3. การให้บริการวัคซีนและสังเกตอาการภายหลังได้รับวัคซีนเข็มแรก

3.1 เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบบันทึกข้อมูลวัคซีน และวิธีการให้วัคซีน โดยระบุชื่อวัคซีน
Lot number ครั้งที่ฉีด และวัน/เวลาที่ได้รับวัคซีนลงในระบบ ตามแบบฟอร์มที่กำหนดในโปรแกรม โดยแบ่งเป็น
2 กรณี คือ

กรณีที่ 1 ผู้รับวัคซีนมีโทรศัพท์มือถือ และประสงค์จะติดตามเหตุการณ์
ไม่พึงประสงค์ ผ่านแอปพลิเคชัน ระบบจะเชื่อมโยงข้อมูลวัคซีน และวิธีการให้วัคซีนของโรงพยาบาล
เข้าแอปพลิเคชัน อัตโนมัติ

กรณีที่ 2 ผู้รับวัคซีนไม่มีโทรศัพท์มือถือ หรือไม่ประสงค์จะบันทึกผ่านแอปพลิเคชัน
ระบบจะเชื่อมโยง ข้อมูลวัคซีน และวิธีการให้วัคซีนเข้า HIS หรือ Web application (<https://co-vaccine.moph.go.th>) อัตโนมัติ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับ Focal point โรงพยาบาลใช้ประกอบการติดตาม

3.2 แพทย์ พยาบาล หรือนักวิชาการสาธารณสุข ฉีดวัคซีนให้กับผู้ที่ลงทะเบียน

3.3 ผู้รับวัคซีนนั่งพักสังเกตอาการประมาณ 30 นาที ภายใต้การดูแลของบุคลากรทางการแพทย์ เจ้าหน้าที่ให้ความรู้ในการติดตาม สังเกตอาการที่อาจเกิดขึ้นภายหลังได้รับวัคซีน การดูแลตนเองเบื้องต้น พร้อมทั้งแจกและอธิบายถึงความสำคัญของบัตรประจำตัวผู้ป่วยรวมทั้งเมื่อต้องไปรับวัคซีนเข็ม 2 ที่สถานพยาบาลอื่น หรือเมื่อเกิดสงสัยว่าแพ้วัคซีน หรือเกิดอาการไม่พึงประสงค์ให้ผู้รับวัคซีนแสดงบัตรประจำตัวผู้ป่วยแก่เจ้าหน้าที่

3.4 เมื่อครบกำหนด 30 นาที ให้บันทึกข้อมูลว่าเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ภายหลังรับวัคซีนหรือไม่ทันที โดยแบ่งเป็น 2 กรณี ดังนี้

กรณีที่ 1 ผู้รับวัคซีนมีโทรศัพท์สมาร์ทโฟน และประสงค์จะติดตามเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ผ่านแอปพลิเคชัน ให้บันทึกข้อมูลว่าเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ภายหลังรับวัคซีนหรือไม่ลงในแอปพลิเคชัน ด้วยตนเองทันที

กรณีที่ 2 ผู้รับวัคซีนที่ไม่มีโทรศัพท์สมาร์ทโฟน หรือไม่ประสงค์จะบันทึกผ่านแอปพลิเคชัน ให้เจ้าหน้าที่เป็นผู้บันทึกข้อมูลผ่าน HIS หรือ Web application (<https://co-vaccine.moph.go.th>) โดยทันทีหรือภายในวันนั้น โดยทันทีหรือภายในวันนั้น ทั้งนี้ขอให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องแจ้งรายชื่อผู้ที่ได้รับวัคซีนแก่ผู้ประสานงานหลักหรือผู้ประสานงานหลักดึงข้อมูลในระบบด้วยตนเอง

3.5 การติดตามเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ในวันที่ 1, 7 และ 30 ภายหลังรับวัคซีนเข็มแรก

การติดตามและบันทึกเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ภายหลังรับวัคซีน มี 2 รูปแบบ ดังนี้

กรณีที่ 1 ผู้รับวัคซีนมีโทรศัพท์สมาร์ทโฟน และประสงค์จะบันทึกผ่านแอปพลิเคชันด้วยตนเอง ทั้งนี้แอปพลิเคชันแจ้งเตือนการติดตามอาการภายหลังรับวัคซีน ในวันที่ 1, 7 และ 30 ให้ผู้รับวัคซีนทราบโดยอัตโนมัติและให้ผู้รับวัคซีนบันทึกข้อมูลลงในแอปพลิเคชัน หากเกิดอาการขึ้นนอกเหนือจากวันที่ติดตามให้ผู้รับวัคซีนจดบันทึกข้อมูลว่าเกิดอาการใดบ้าง เริ่มมีอาการวัน เดือน ปีเท่าไร เวลาใด และทำการบันทึกข้อมูลในแอปพลิเคชัน เมื่อถึงวันที่ติดตาม กรณีผู้รับวัคซีนไม่บันทึกข้อมูลตามที่แนะนำเมื่อถึงกำหนดมารับวัคซีนเข็มที่ 2 ขอให้เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลบันทึกข้อมูลผ่าน HIS หรือ Web application (<https://co-vaccine.moph.go.th>)

กรณีที่ 2 ผู้รับวัคซีนที่ไม่มีโทรศัพท์สมาร์ทโฟน หรือไม่ประสงค์จะบันทึกอาการผ่านแอปพลิเคชัน ให้บันทึกเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ผ่านทางระบบ Focal point ของโรงพยาบาลติดตามอาการในวันที่ 1, 7 และ 30 ภายหลังการฉีดวัคซีนร่วมกับทีมเจ้าหน้าที่หน่วยงานปฐมภูมิ และ อสม./อสต. หรือเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลที่ได้รับแจ้งจากผู้รับวัคซีนผ่าน HIS หรือ Web application (<https://co-vaccine.moph.go.th>)

หมายเหตุ: การติดตามข้อมูลกรณีที่ 1 และ 2 ให้บันทึกข้อมูลชื่อเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ เช่น ปวดศีรษะ มีไข้ และเพิ่มเติมในส่วนข้อมูลที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน และการต้องไปพบแพทย์

4. การให้บริการวัคซีนและสังเกตอาการภายหลังได้รับวัคซีนเข็มที่ 2 ดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ 3 รายละเอียดการดำเนินการ ให้ดำเนินการตามเอกสารแนวทางระบบติดตามความปลอดภัยเชิงรุกสำหรับวัคซีนโควิด 19 โดยสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (ภาคผนวกที่ 24) ฉบับนี้

ตัวอย่าง หัวข้อการบันทึกข้อมูลผ่าน Application หรือ Web base portal

1.ข้อมูลสถานพยาบาลที่ฉีด

1.1 ชื่อสถานพยาบาลที่ฉีด..... 1.2 รหัสสถานพยาบาลที่ฉีด.....

2.ข้อมูลผู้รับวัคซีน

2.1 HN..... 2.2 ID ประชาชน 13 หลัก 2.3 ชื่อ นามสกุล.....

2.4 เพศ ...[] ชาย [] หญิง 2.5 อายุ (ปี)..... 2.6 วัน/เดือน/ปี เกิด.....

2.7 เบอร์โทรมือถือผู้รับวัคซีน.....

2.8 มีโรคประจำตัวหรือไม่

[] ไม่มี [] มี (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

[] 1.โรคทางเดินหายใจเรื้อรังรุนแรง เช่น ปอดอุดกั้นเรื้อรัง และโรคหอบหืดที่ควบคุมได้ไม่ดี

[] 2.โรคหัวใจและหลอดเลือด

[] 3.โรคไตเรื้อรังระยะ 5

[] 4.โรคหลอดเลือดสมอง

[] 5.โรคเมร็งทุกชนิด ที่อยู่ระหว่างการรักษาด้วย เคมีบำบัด รังสีบำบัด และภูมิคุ้มกันบำบัด

[] 6.โรคเบาหวาน (Diabetes Mellitus)

[] 7.โรคอ้วน

[] 8.โรคอื่นๆ โปรดระบุ.....

3.ข้อมูลวัคซีน

3.1 ชื่อการค้า [] XXXXX (บริษัท.Astra Zeneca) [] YYYYYY (บริษัท Sinovac) []..... (บริษัท.....)

3.2 Lot No..... 3.3 ครั้งที่ฉีด [] วันที่ฉีดเข็มที่ 1 [] วันที่ฉีดเข็มที่ 2

4.ข้อมูลอาการไม่พึงประสงค์

4.1 วันที่ติดตามอาการ..... (ให้ติดตามวันที่ 0, 1, 7, 30 ของแต่ละเข็ม)

4.2 เกิดอาการไม่พึงประสงค์หรือไม่ [] ไม่เกิด [] เกิด

4.3 อาการไม่พึงประสงค์ที่พบ

[] 1.ปวด บวม แดง ร้อน บริเวณที่ฉีด (Injection site reaction)

[] 2.ไข้ (Fever)

[] 3.ปวดศีรษะ (Headache)

[] 4.เหนื่อย อ่อนเพลีย ไม่มีแรง (Fatigue)

[] 5.ปวดกล้ามเนื้อ (Myalgia)

[] 6.คลื่นไส้ (Nausea)

[] 7.อาเจียน (Vomiting)

[] 8.ท้องเสีย (Diarrhea)

[] 9.ผื่น (rash)

[] 10.อาการอื่น ๆ เช่น ปวดข้อ ชัก เลือดไหลไม่หยุด เป็นต้น โปรดระบุ.....

4.4 วันที่เกิดอาการ.....

4.5 อาการไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้น ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของท่านหรือไม่ [] ไม่ส่งผล [] ส่งผล

4.6 เมื่อเกิดอาการไม่พึงประสงค์แล้ว ท่านไปพบแพทย์หรือไม่ [] ไม่

ตัวอย่าง การติดตามและสอบถามเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์เพื่อบันทึกข้อมูลลงในระบบ

การติดตามและสอบถามเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์เพื่อบันทึกข้อมูลลงในระบบ	
1.	สอบถาม ชื่อ-นามสกุล และข้อมูลการได้รับวัคซีน (เพื่อยืนยันตัวตน)
2.	วันที่ติดตามอาการ..... (ให้ติดตามวันที่ 1, 7, 30 ของแต่ละเข็ม)
3.	ภายหลังการฉีดวัคซีน มีอาการผิดปกติ/อาการไม่พึงประสงค์ หรือไม่ ☐ ไม่เกิด ☐ เกิด ตัวอย่างการสอบถามอาการ เช่น ☐ 1.ปวด บวม แดง ร้อน คัน ณ บริเวณที่ฉีด (Injection site reaction) ☐ 2.ไข้ (Fever) ☐ 3.ปวดศีรษะ (Headache) ☐ 4.เหนื่อย อ่อนเพลีย ไม่มีแรง (Fatigue) ☐ 5.ปวดกล้ามเนื้อ (Myalgia) ☐ 6.คลื่นไส้ (Nausea) ☐ 7.อาเจียน (Vomiting) ☐ 8.ท้องเสีย (Diarrhea) ☐ 9.ผื่น (rash) เช่น ผื่นแดง ผื่นคัน ผื่นลมพิษขึ้นตามตัว ☐ 10.บวม (Edema) เช่น หน้าบวม คอบวม บวมทั่วร่างกาย ☐ 11.ปวดข้อ* (Joint pain) ปวดเมื่อยตามตัว* ไม่สบายตัว* ☐ 12.หน้ามืด (Faint) หหมดสติ (Unconscious) ☐ 13.แน่นหน้าอก (Chest tightness) หายใจไม่สะดวก (Shortness of breath) ☐ 14.ใจสั่น (Palpitations) ☐ 15.กล้ามเนื้ออ่อนแรง (Muscle weakness) เช่น ☐ กล้ามเนื้อแขน/ขาอ่อนแรง ☐ 16.หน้าเบี้ยว (Facial paralysis, Facial palsy) ☐ 17.ชัก (Seizures) หรือ ชักร่วมกับมีไข้ ☐ 18.อาการอื่น ๆ เช่น เลือดไหลไม่หยุด เลือกรูออกผิดปกติ เป็นต้น โปรดระบุ..... (อาการไม่สบายตัว* ปวดเมื่อยตามตัว* ปวดข้อ* อ่อนเพลีย* : หากเป็นผู้สูงอายุอาจมีอาการตั้งแต่ก่อนฉีดวัคซีนอยู่แล้ว หากเป็นเช่นนี้ ควรสอบถามว่า หากเทียบกับก่อนได้รับวัคซีน อาการเป็นอาการปกติที่เป็นหรือรุนแรงกว่าปกติ)
4.	หากมีอาการผิดปกติ ให้ระบุ วันที่เกิดอาการ..... (เช่น วันที่ 1, 2,)
5.	อาการผิดปกติดังกล่าวเกิดขึ้นยาวนานกี่ชั่วโมง หรือ กี่วัน
6.	อาการไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้น ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของท่านหรือไม่ ☐ ไม่ส่งผล ☐ ส่งผล
7.	เมื่อเกิดอาการไม่พึงประสงค์แล้ว ท่านไปพบแพทย์หรือไม่ ☐ ไม่ไป ☐ ไป

หมายเหตุ หากผู้ได้รับวัคซีนแจ้งว่าเกิดอาการข้อใดข้อหนึ่งดังนี้ ควรรีบไปโรงพยาบาล หรือโทร 1669 เพื่อรับบริการทางการแพทย์ฉุกเฉิน เช่น ไข้สูง หนาวสั่น อาเจียนรุนแรง แน่นหน้าอก/หายใจไม่สะดวก ใจสั่น หน้าบวม คอบวม บวมทั่วร่างกาย ผื่นลมพิษ ผื่นทั้งตัว ตุ่มน้ำพอง วิงเวียนหรืออ่อนแรง ต่อน้ำเหลืองโต ปวดข้อหรือปวดเมื่อยกล้ามเนื้อรุนแรง กล้ามเนื้อแขน/ขาอ่อนแรง กล้ามเนื้ออัมพาต หรือ หน้าเบี้ยว (มุมปากตก)

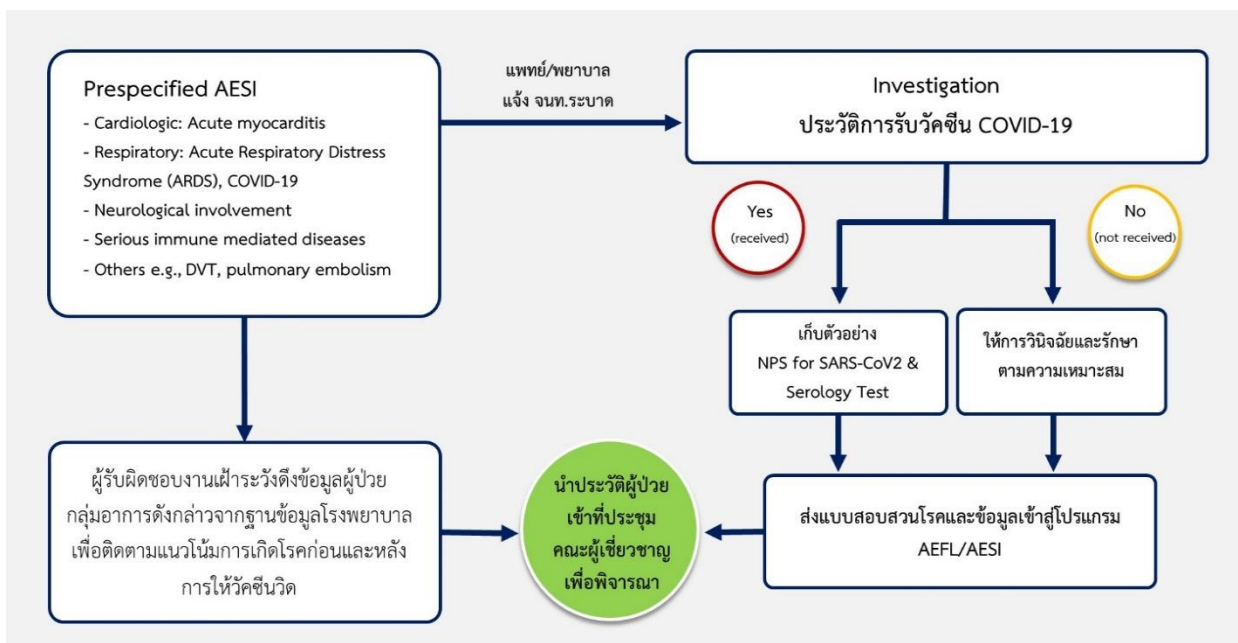
3 การเฝ้าระวังกลุ่มอาการที่อาจเกี่ยวข้องกับการได้รับวัคซีนโควิด 19 (Adverse Event of Special Interest): AESI

เพื่อเสริมระบบการเฝ้าระวังเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์หลังการได้รับวัคซีนโควิด 19 จึงได้ดำเนินการเฝ้าระวังกลุ่มอาการที่อาจเกี่ยวข้องแบบเฉพาะพื้นที่ (Sentinel surveillance) ในโรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัย ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรค และได้รับวัคซีนโควิด 19 ทั้งนี้กระทรวงสาธารณสุข โดยกองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค จะได้แจ้งรายชื่อโรงพยาบาลที่เป็นพื้นที่ดำเนินการต่อไป

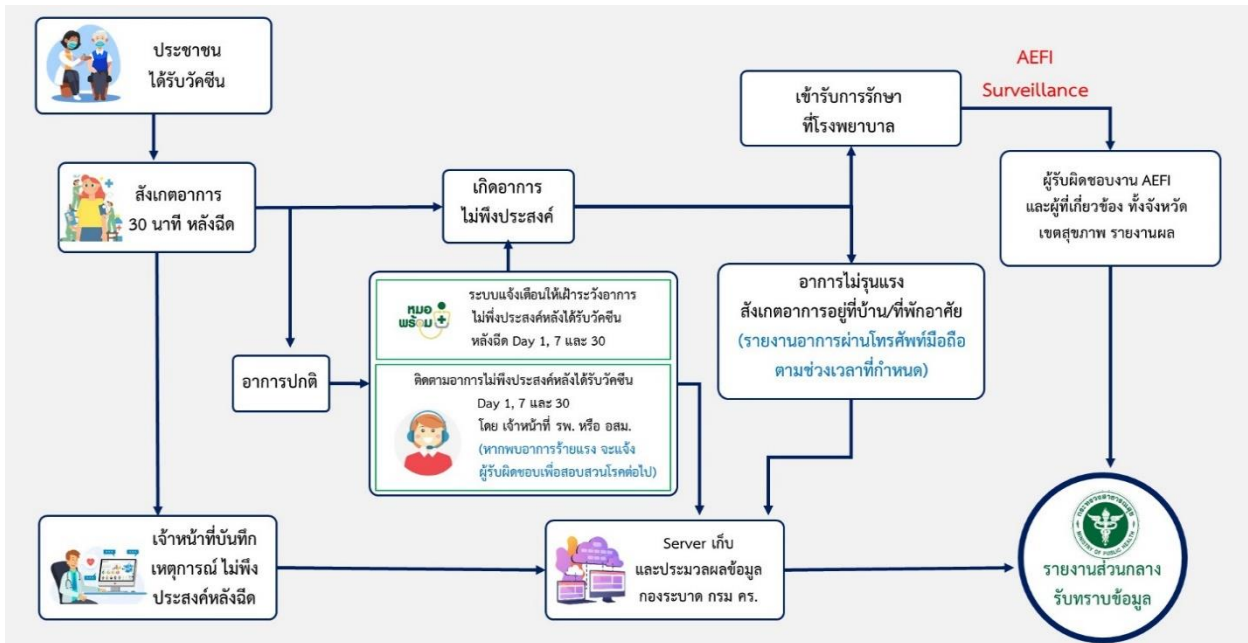
แนวทางการดำเนินงาน

เมื่อพบผู้ป่วยที่มารับบริการในโรงพยาบาล โดยไม่จำกัดเพศ อายุ ที่มีกลุ่มอาการเฝ้าระวัง ให้ดำเนินการ ดังนี้ ประสานแพทย์ พยาบาล และผู้เกี่ยวข้องในโรงพยาบาล หากพบผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยด้วยโรคและกลุ่มอาการเฝ้าระวัง ให้แจ้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการสอบสวนโรค และตรวจสอบประวัติการได้รับวัคซีนโควิด 19 ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา และกรอกข้อมูลในแบบฟอร์ม AEFI กรณีที่มีประวัติการได้รับวัคซีน ในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานสอบสวนโรคทำการสอบสวนโรคโดยใช้แบบสอบสวน AEFI1/ AEFI2 เก็บตัวอย่าง Nasal Pharyngeal Swab (NPS) และตัวอย่างเลือดเพื่อตรวจหาเชื้อและภูมิคุ้มกันชนิด IgM IgG ต่อเชื้อ SARS-CoV2 บันทึกข้อมูลในแบบสอบสวนโรค และส่งข้อมูลผ่านระบบออนไลน์ (AEFI Program) ผู้รับผิดชอบเตรียมข้อมูลประวัติการรับวัคซีนโควิด 19 และประวัติการรักษาของผู้ป่วย นำเสนอคณะผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์หลังการได้รับวัคซีนโควิด 19

แผนผังแสดงแนวทางการเฝ้าระวังกลุ่มอาการที่อาจเกี่ยวข้องกับการได้รับวัคซีนโควิด 19

สรุป การรายงานเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์หลังจากได้รับวัคซีนโควิด 19 ดำเนินการดังนี้

1. การรายงานเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่ไม่รุนแรง ไม่ได้เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล

ส่วนแรกประชาชน (ผู้รับบริการฉีดวัคซีน) รายงานอาการผ่านทางโทรศัพท์มือถือใน Line official account หมอพร้อม (Line OA หมอพร้อม) และติดตามอาการหลังฉีดวัคซีนโดยเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล ในวันที่ 1, 7 และ 30 รายงานผ่านระบบ Hospital-Based Safety Monitoring : การรายงานข้อมูลผ่าน Hospital Information System (HIS) หรือ Web base หรือ Web application : Co-vaccine moph (<https://covaccine.moph.go.th>)

2. การรายงานเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่ต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล

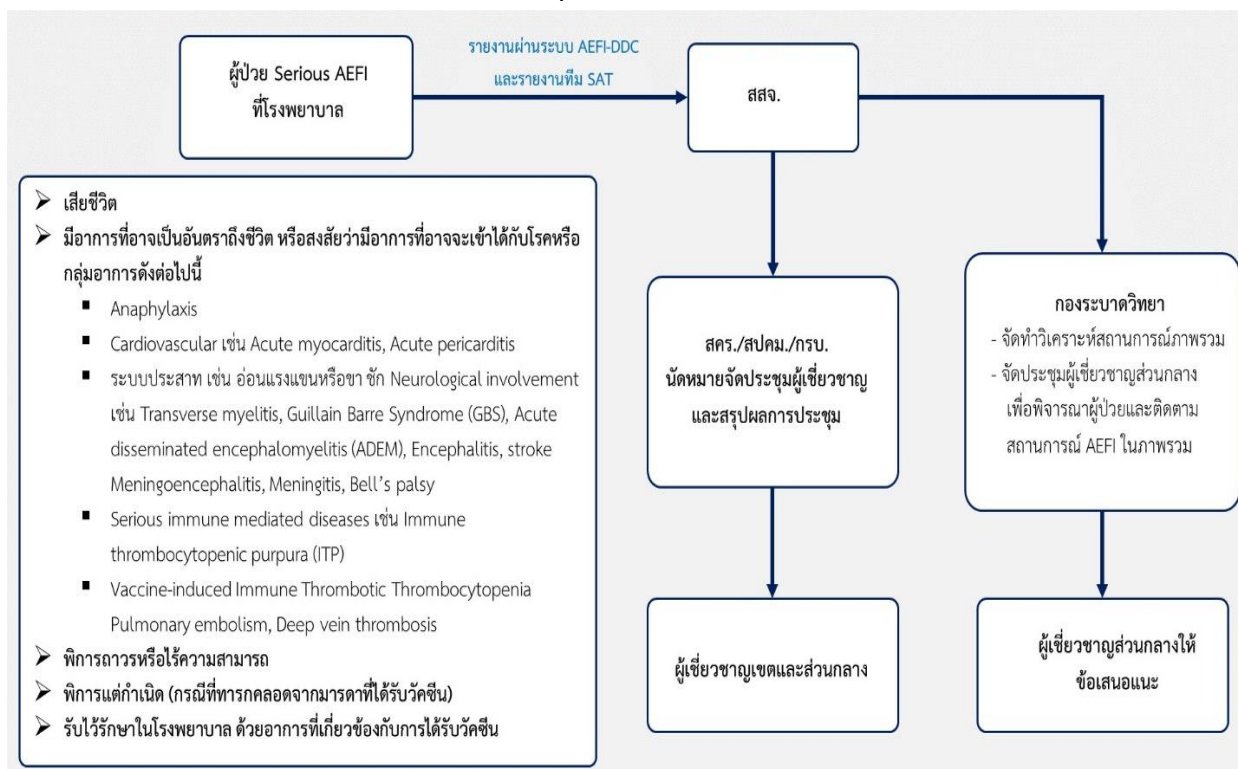
รายงานผ่านระบบ AEFI surveillance หรือ AEFI-DDC คือ การรายงานเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ ภายหลังการฉีดวัคซีน แก่กรมควบคุมโรค โดยรายงานที่ <https://e-report.doe.moph.go.th/aei> หรือส่งแบบสอบสวนโรค AEFI1/AEFI2 ทางอีเมลล์ doe_cd@ddc.mail.go.th แยกเป็น 2 กรณีดังนี้

2.1 กรณีผู้ป่วยเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่ต้องเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลทุกราย ให้รายงานในแบบรายงาน AEFI1

2.2 กรณีผู้ป่วยเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์รุนแรง Serious AEFI ได้แก่ ทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิต หรืออันตรายถึงชีวิต หรือต้องรับไว้รักษาในโรงพยาบาลนานตั้งแต่ 3 วันขึ้นไป หรือมีภาวะพิการ หรือ ไร้ความสามารถ หรือพบความผิดปกติแต่กำเนิดให้รายงานในแบบสอบสวนโรค AEFI2 และเจ้าหน้าที่รายงาน ทีมตระหนักรู้สถานการณ์ (Situation Awareness Team : SAT) จังหวัด แจ้งเขตที่เกี่ยวข้องรับทราบ พิจารณาว่าเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับวัคซีนหรือไม่ สามารถรับวัคซีนเข็มที่ 2 ได้หรือไม่ ควรดำเนินการอย่างไร

โดยกองระบาดวิทยา จัดทำวิเคราะห์สถานการณ์ภาพรวม จัดประชุมผู้เชี่ยวชาญส่วนกลาง เพื่อพิจารณาผู้ป่วย และติดตามสถานการณ์ AEFI ในภาพรวม

แนวทางการดำเนินงานการพิจารณาเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ภายหลังการได้รับวัคซีน (AEFI)

รายละเอียดการดำเนินการในระบบรายงานเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์หลังจากได้รับวัคซีน สามารถศึกษาเพิ่มเติมในคู่มือและเอกสารต่างดังต่อไปนี้ของกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข โดย Download เอกสารใน web link ดังนี้ <https://e-reports.doe.moph.go.th/aeft/>

คู่มือการใช้งานระบบผู้มีอาการภายหลังได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค	
แนวทางการเฝ้าระวังและตอบโต้เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ภายหลังได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของประเทศไทย	
แนวทางการให้วัคซีนโควิด 19	
คำนิยามที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์หลังการได้รับวัคซีน (Adverse Event Following Immunization) และคำแนะนำเบื้องต้นสำหรับการให้วัคซีน	
แบบรายงานอาการภายหลังได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค (AEFI1)	
แบบสอบสวนอาการภายหลังได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค (AEFI2)	

แนวทางปฏิบัติสำหรับเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์หลังการได้รับวัคซีนโควิด 19 กรณีปฏิกิริยาที่สัมพันธ์กับความเครียดจากการฉีดวัคซีน (ISRR) กลุ่มอาการคล้ายภาวะหลอดเลือดสมอง

เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ภายหลังการได้รับวัคซีน อาจเกิดได้จากตัววัคซีน (Vaccine product related reaction) คุณภาพของวัคซีน (Vaccine quality defect-related reaction) กระบวนการฉีดวัคซีน (Immunization error related reaction) ภาวะวิตกกังวลต่อการได้รับวัคซีน (Immunization anxiety related reaction) หรือเป็นเหตุการณ์ร่วมโดยบังเอิญที่ไม่เกี่ยวข้องกับวัคซีนหรือการฉีดวัคซีน (Coincidental event)

เมื่อมีการฉีดวัคซีนให้แก่คนจำนวนมากในเวลาเดียวกัน (Mass vaccination) จะมีโอกาสทำให้พบอาการไม่พึงประสงค์ที่พบไม่บ่อยได้ เนื่องจากชาวต่างชาติ รายงานเรื่องผลข้างเคียงของวัคซีน ทำให้เกิดความวิตกกังวลได้มาก โดยเฉพาะกับวัคซีนที่ไม่มีประสบการณ์การใช้วัคซีนวงกว้างมาก่อน รวมกระบวนการฉีดที่อาจทำให้เกิดความเครียดได้สูง ทั้งหมดนี้อาจทำให้เกิดปฏิกิริยาตอบสนองต่อความเครียดนี้เมื่อได้รับการฉีดวัคซีนได้ องค์การอนามัยโลกได้นิยามกลุ่มอาการจากปฏิกิริยาเหล่านี้ว่า Immunization Stress-Related Response (ISRR)

Immunization Stress-Related Response (ISRR) หรือปฏิกิริยาความเครียดจากการรับวัคซีน เกิดจาก 3 factor หลัก เรียกว่า Biopsychosocial factor ประกอบด้วย

- 1) Physiological เกี่ยวข้องกับอายุ เพศ น้ำหนัก เป็นปัจจัยเสริมให้เกิด ISRR ได้
- 2) Psychological พื้นฐานด้านจิตใจเป็นคนที่ค่อนข้างกังวล หรือเคยเจอเหตุการณ์การฉีดวัคซีน
- 3) Social ที่ไปกระตุ้นให้เกิดความกังวลได้ ส่งผลต่อจิตใจและร่างกาย

ทั้งนี้ acute stress response อาจเริ่มเกิดก่อนการฉีดวัคซีน การเห็นปฏิกิริยาคนรอบข้างที่ฉีดวัคซีนรวมถึงสิ่งเร้า อุณหภูมิร้อน ร้อนน เป็นสิ่งเร้าเสริม และภายหลังจากการรับวัคซีน ก็เกิดเหตุการณ์หลังฉีดวัคซีน เช่น อ่อนแรง การแพ้ชนิดรุนแรง เจ็บ ปวด ตรงตำแหน่งที่ฉีด ISRR เป็นอาการทางกายที่เกิดขึ้นจริงที่ตอบสนองต่อภาวะความเครียดในการได้รับการฉีดวัคซีนร่วมกับอาการข้างเคียงที่เกิดตามปกติหลังได้รับวัคซีน เกิดได้กับวัคซีนทุกชนิด ทุกรุ่นการผลิต (Lot)

อาการของ ISRR มีได้หลากหลาย เช่น เป็นลม ปวดเกร็งท้อง คลื่นไส้ ตามัว ความดันโลหิตสูง หัวใจเต้นเร็ว อันเป็นผลจากการตอบสนองของระบบประสาทอัตโนมัติ ไปจนถึงอาการทางระบบประสาท (Dissociative neurological symptom reaction: DNSR) เช่น อาการอ่อนแรง การเคลื่อนไหวของร่างกายผิดปกติ ความผิดปกติของการทรงตัว พูดไม่ชัด อาการคล้ายภาวะหลอดเลือดสมองหรือชัก โดยส่วนใหญ่อาการมักเกิดขึ้นเร็วภายในไม่กี่นาทีหลังการฉีดวัคซีน แต่อาจมีบางรายเกิดช้าเป็นชั่วโมงหรือเป็นวันภายหลังการได้รับวัคซีน ISRR มักจะเกิดในผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย และพบมากในผู้ที่อายุน้อย

ISRR ที่พบในผู้ที่ได้รับวัคซีนมีอาการของระบบประสาท คล้ายอาการทางหลอดเลือดสมอง เช่น ชา แขนขาอ่อนแรงภายหลังการได้รับวัคซีน โดยอาการเกิดขึ้นอย่างเฉียบพลัน ประมาณ 5-30 นาที ภายหลังการ

ได้รับวัคซีนแต่บางรายเกิดหลังจากนั้นหลายชั่วโมงหรือเป็นวัน อาการมักหายภายใน 1-3 วัน อย่างไรก็ตามอาการอาจจะอยู่ได้นานกว่านั้น

การเตรียมการเพื่อป้องกันการเกิด ISRR

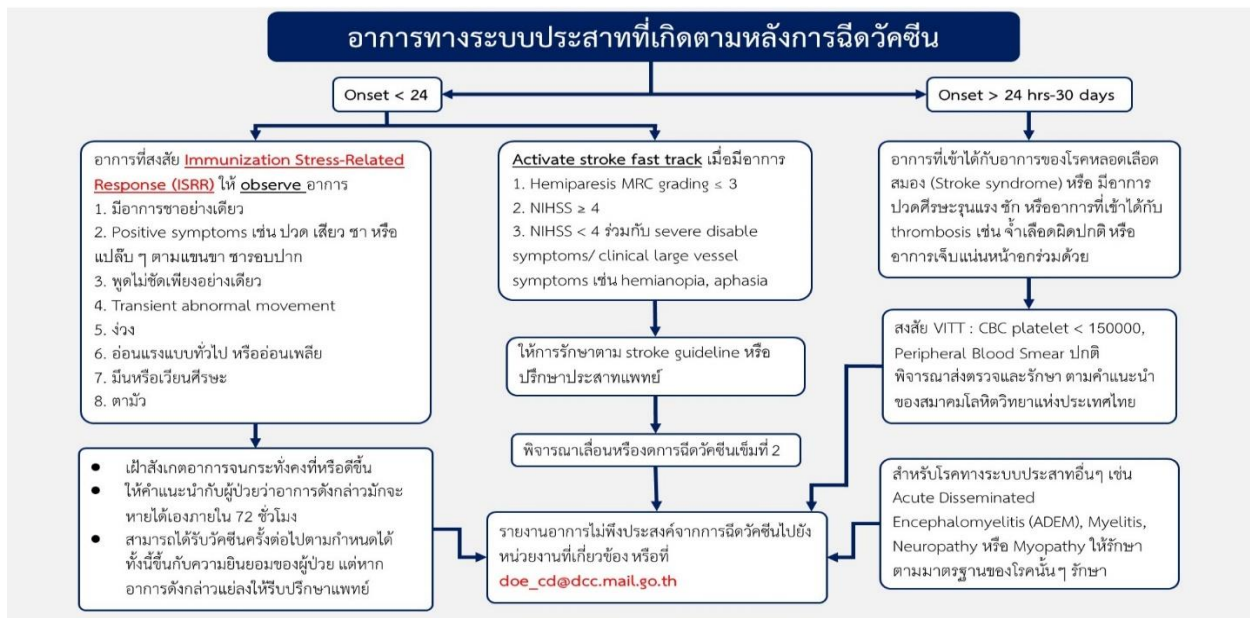
1. ก่อนการฉีดวัคซีน ควรจัดสถานที่ฉีดวัคซีนให้มีการถ่ายเทอากาศที่ดี ไม่ร้อนอบอ้าวจนเกินไป จุดที่ให้บริการควรห่างกัน จัดระบบการรอรับบริการไม่ให้เกิดความแออัด รอนาน เพื่อลดความวิตกกังวล การคัดกรองผู้รับบริการ ควรสังเกตอาการของผู้รับบริการ หากผู้รับบริการมีร่างกายอ่อนเพลีย ปักผ่อนไม่เพียงพอ หรือมีอาการเจ็บป่วย ที่ไม่มีความพร้อมในการรับวัคซีน หรือมีความวิตกกังวล ควรพิจารณาเลื่อนนัดไปก่อน ควรมีการให้ความรู้กับผู้รับการฉีดวัคซีนถึงประโยชน์และประสิทธิภาพของวัคซีน และอาการเกิดขึ้นภายหลังการได้รับวัคซีน เพื่อให้ผู้รับวัคซีนรู้เท่าทันอาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นได้ เช่น ปวดบริเวณที่ฉีดหรือมีไข้ หรือบางคนอาจมีแพ้ยา อ่อนแรง หรืออื่นๆ อาการมักน้อยแตกต่างกัน โดยอาการมักจะหายไปได้ภายใน 1-3 วัน โดยไม่มีอันตราย ควรมีการเตรียมระบบรองรับผู้ที่อาจเกิดอาการ ISRR โดยทีมสหสาขาที่ประกอบด้วยแพทย์และบุคลากรที่มีความเข้าใจ

2. ระหว่างการฉีดวัคซีน หากผู้รับบริการเคยมีประวัติว่าฉีดวัคซีนแล้วเป็นลม หรือมีความวิตกกังวลมาก อาจพิจารณาให้รับวัคซีนในท่านอน ควรชวนพูดคุยขณะฉีด เพื่อลดความกังวลและดึงดูดความสนใจ ไม่จำเป็นต้องดูกลับเพื่อทดสอบว่าเข็มเข้าหลอดเลือดหรือไม่ เพราะจะทำให้เจ็บจากการฉีดมากขึ้นและนานขึ้น ควรฉีดในตำแหน่งที่เหมาะสม โดยฉีดเข้ากล้ามเนื้อที่ตำแหน่งช่วงกลางของกล้ามเนื้อเดลทอยด์ (mid deltoid) ไม่ควรฉีดสูงเกินไป เพราะจะทำให้มีโอกาสเกิดอาการปวดข้อไหล่ได้

3. หลังการฉีดวัคซีน สังเกตอาการภายใน 30 นาที รีบให้การดูแลเมื่อพบผู้ป่วยกลุ่มที่มีอาการทางระบบประสาทหลังการฉีดวัคซีน เช่น ชั่ว อ่อนแรง ตามัว ควรรีบปรึกษาแพทย์เพื่อการดูแลรักษาอย่างเหมาะสม ควรตรวจร่างกายอย่างละเอียดเพื่อให้มั่นใจว่าไม่มีภาวะโรคทางกายก่อน แต่ควรหลีกเลี่ยงการตรวจสืบค้นโดยไม่จำเป็น (over investigation) หรือการต้องนอนโรงพยาบาล แต่ต้องพอเหมาะที่จะทำให้ไม่พลาดการวินิจฉัยผู้ที่เป็นโรคจริง ควรให้การดูแลรักษาโดยไม่มีการตีตราว่ากลัว หรือทำให้ผู้ที่มีอาการรู้สึกไม่ดี และควรมีสหสาขาวิชาชีพช่วยกันดูแลในระหว่างที่ให้การรักษาดูแล ควรให้ความมั่นใจกับคนไข้เรื่องอาการที่เกิดขึ้นว่าอาการนี้อาจเกิดขึ้นได้ และส่วนใหญ่จะดีขึ้นภายในเวลาไม่นาน โดยไม่มีอันตราย เพื่อลดความวิตกกังวลของผู้ป่วย ทันทิที่ผู้ป่วยอาการดีขึ้น ควรสนับสนุนให้กลับไปปฏิบัติงานหรือภารกิจได้ตามปกติ และให้กำลังใจ รายงานผู้ป่วยเข้าสู่ระบบรายงานเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ภายหลังการได้รับวัคซีน กรมควบคุมโรค (AEFI DDC) ไม่จำเป็นต้องระงับการฉีดวัคซีนในวันนั้นหรือในล็อตนั้นๆ

แนวทางการจัดการอาการประสาทที่เกิดตามหลังการฉีดวัคซีน ดำเนินการดังนี้

1. แพทย์หรือบุคลากรทางการแพทย์ควรให้คำแนะนำแก่ผู้ที่ได้รับวัคซีนถึงอาการทางระบบประสาทที่อาจเกิดขึ้นได้หลังการฉีดวัคซีน
2. อาการที่เข้าได้กับ ISRR สามารถสังเกตอาการก่อนได้ เช่น อาการชาเพียงอย่างเดียว อาการ positive symptoms อาการปวดไม่ชัดหรือหน้าเบี้ยวเพียงอย่างเดียว ให้คำแนะนำผู้ที่ได้รับวัคซีนว่า อาการดังกล่าวสามารถเกิดขึ้นได้และมักจะหายไปได้เองภายใน 72 ชั่วโมง
3. หากอาการทางระบบประสาทเป็น motor symptom ที่ MRC grade ≤ 3 หรือ NIHSS ≥ 4 หรือมี significant disability เช่น hemianopia หรือ aphasia ให้ activate stroke fast track และให้การรักษาดตาม stroke guideline
4. ปรีกษา Neurologist ตาม focal point stroke network และรายงานอาการไม่พึงประสงค์ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

Expert focal point รับปรึกษา

เขตสุขภาพ	แพทย์รับปรึกษา	หมายเลขโทรศัพท์
1, 2, 3	นพ.สุรัตน์ ตันประเวช	083-203-2103
4, 5	นพ.สมบัติ มุ่งทวีพงษา	086-999-4208
6, 13	พญ.อรอุมา ชูตินेत्र	081-583-2014
7, 8, 9, 10	นพ.สมศักดิ์ เทียมเก่า	081-050-4626
11, 12	พญ.สุวรรณา เศรษฐวิชรานิช	081-598-2849
Standby ทุกเขตสุขภาพ	พ.ญ.ทัศนีย์ ดันตฤทธิศักดิ์	062-246-6195

แนวทางการขอรับวัคซีนชั่วคราว กรณีที่มีความจำเป็นเนื่องจากพบเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ ภายหลังได้รับวัคซีนโควิด 19

กรณีพบเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่อาจมีความจำเป็นต้องรับใช้วัคซีนชั่วคราว เนื่องจากเกิดการเสียชีวิต/อาการร้ายแรงภายหลังได้รับวัคซีน มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ก่อนการประกาศรับใช้วัคซีนชั่วคราว ให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด/กรุงเทพมหานคร ประสานไปยังกองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค หรือแจ้งประสานผ่านสำนักงานป้องกันควบคุมโรค/สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง เพื่อขออนุมัติรับใช้วัคซีนชั่วคราว

2. เมื่อสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด/กรุงเทพมหานคร ได้รับแจ้งการอนุมัติให้รับใช้วัคซีนชั่วคราว จากกรมควบคุมโรคแล้ว ให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด/กรุงเทพมหานคร แจ้งเภสัชกรหรือผู้รับผิดชอบคลังวัคซีน ให้ทราบถึงรุ่นการผลิต (Lot number) และ/หรือเลขระบุกล่อง (Serial number) ของวัคซีนที่จะรับใช้

3. หน่วยบริการในจังหวัดจะรับใช้วัคซีนรุ่นการผลิตดังกล่าวตามที่ได้รับแจ้ง

4. หากผลการพิจารณาจากคณะผู้เชี่ยวชาญพิจารณาอาการภายหลังได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกัน โรคพบว่า กรณีดังกล่าวไม่ได้เกิดจากวัคซีน กรมควบคุมโรคจะแจ้งไปยังสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด/กรุงเทพมหานคร เพื่อให้นำวัคซีนมาใช้ต่อไป

ทั้งนี้สามารถศึกษารายละเอียดได้จากเอกสาร

ภาคผนวก 10 นิยาม Immunization Stress-Related Response	
ภาคผนวก 11 การเตรียมความพร้อมเพื่อป้องกันเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์หลังรับวัคซีน กลุ่มอาการทางระบบประสาท	
ภาคผนวก 12 แนวทางการรักษาอาการทางระบบประสาทที่เกิดหลังการฉีดวัคซีน	
ภาคผนวก 13 การเฝ้าระวังเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์หลังได้รับวัคซีนโควิด 19 และช่องทางการรายงาน	
ภาคผนวก 14 แนวทางปฏิบัติสำหรับอาการไม่พึงประสงค์หลังการได้รับวัคซีนโควิด 19 กรณีปฏิกิริยาที่สัมพันธ์กับความเครียดจากการฉีดวัคซีน กลุ่มอาการคล้ายภาวะหลอดเลือดสมอง	

การจ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้น กรณีผลกระทบภายหลังการรับวัคซีนโควิด 19

กรณีที่มีผลข้างเคียงรุนแรงเกิดขึ้นภายหลังการรับวัคซีนโควิด 19 ตามแผนงานโครงการหรือกิจกรรมป้องกันและขจัดโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 จากรัฐบาล และผลการสืบสวนของคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแล้วเห็นว่าเกิดขึ้นจากวัคซีน จะมีการชดเชยให้กับผู้ที่รับวัคซีนตามข้อกำหนดมาตรา 41 ของพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2545 กรณีการจ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้นกรณีผู้รับบริการได้รับความเสียหายจากการรักษาพยาบาลของหน่วยบริการ ซึ่งจะครอบคลุมทุกคน ทุกสิทธิ ไม่ใช่เฉพาะผู้มีสิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ส่วนแรงงานต่างด้าวหรือคนต่างชาติ ที่รับวัคซีนแล้วถ้าเกิดผลกระทบจะมีการชดเชยตามมาตราอื่นๆ เช่น อาจจะมีการตกลงของผู้ประกอบการหรืออื่นๆ

การพิจารณาจ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้นให้แก่ผู้รับบริการ ในกรณีที่ผู้รับบริการได้รับความเสียหายจากการรักษาพยาบาล เป็นมาตรการที่ดำเนินการตามบทบัญญัติของมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “ให้คณะกรรมการกันเงินจำนวนไม่เกินร้อยละหนึ่งของเงินที่จะจ่ายให้หน่วยบริการ ไว้เป็นเงินช่วยเหลือเบื้องต้นให้กับผู้รับบริการ ในกรณีที่ผู้รับบริการได้รับความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการรักษาพยาบาลของหน่วยบริการ โดยหาผู้กระทำผิดมิได้หรือหาผู้กระทำผิดได้แต่ยังไม่ได้รับความเสียหายภายในระยะเวลาอันสมควร ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด”

เงินช่วยเหลือเบื้องต้น หมายถึง เงินที่จ่ายให้ผู้รับบริการหรือทายาทหรือผู้อุปการะ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนในกรณีที่ผู้รับบริการได้รับค่าเสียหายจากการรักษาพยาบาลในหน่วยบริการ โดยมีต้องรอการพิสูจน์ ถูกผิด

ความเสียหายที่เกิดจากการรักษาพยาบาลของหน่วยบริการ ที่จะเป็นเหตุให้ได้รับเงินช่วยเหลือเบื้องต้นตามข้อบังคับนี้ ให้รวมถึงเหตุสุดวิสัยในระบบการรักษาพยาบาล แต่ไม่ใช่เป็นความเสียหายที่เกิดจากการดำเนินไปตามพยาธิสภาพ หรือเหตุแทรกซ้อนของโรคที่เป็นไปตามสภาพปกติธรรมดาของโรคนั้นอยู่แล้ว

ประเภทของความเสียหายที่เกิดจากการรักษาพยาบาลของหน่วยบริการและอัตราการจ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้น แบ่งเป็น

1. เสียชีวิต หรือทุพพลภาพอย่างถาวร หรือเจ็บป่วยเรื้อรังที่ต้องได้รับการรักษาตลอดชีวิตและมีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อการดำรงชีวิต จ่ายเงินช่วยเหลือได้ตั้งแต่ 240,000 บาท แต่ไม่เกิน 400,000 บาท
2. สูญเสียอวัยวะหรือพิการที่มีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อการดำรงชีวิต จ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้นได้ตั้งแต่ 100,000 บาท แต่ไม่เกิน 240,000 บาท
3. บาดเจ็บหรือป่วยต่อเนื่อง จ่ายเงินช่วยเหลือได้ไม่เกิน 100,000 บาท

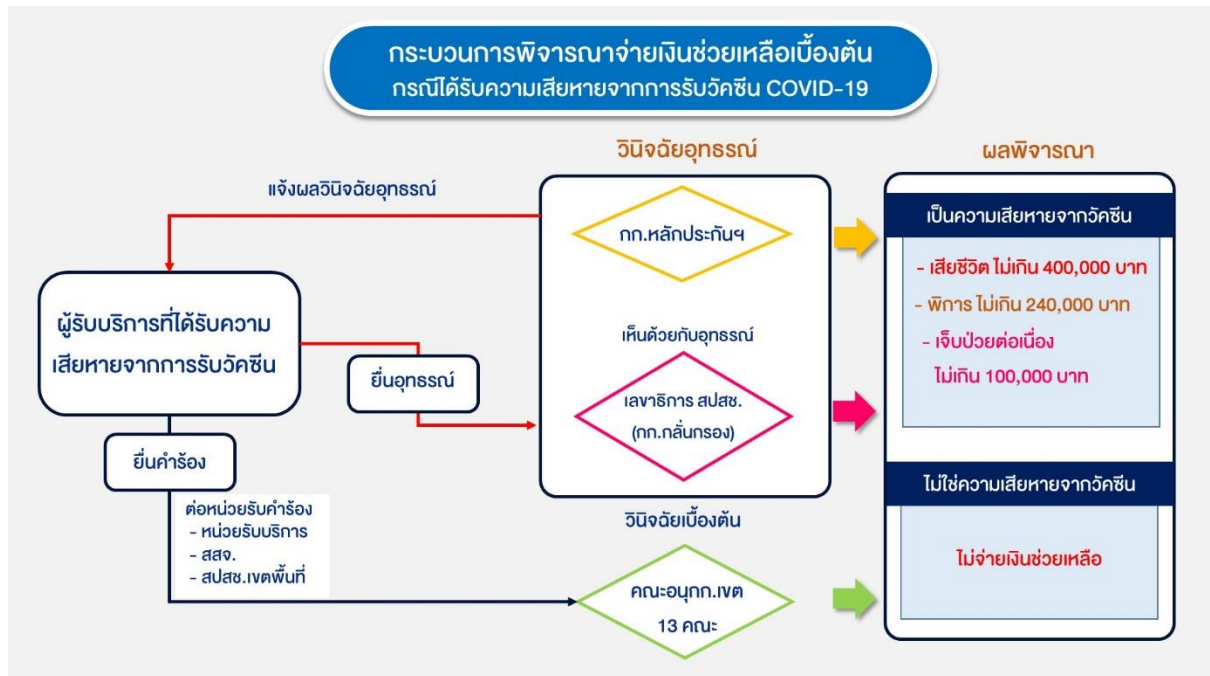
กรณีที่ความเสียหายไม่อาจจัดเป็นประเภทใดประเภทหนึ่งตาม 1-3 ข้างต้น คณะกรรมการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานบริการสาธารณสุขสามารถพิจารณาเทียบเคียงกับประเภทความเสียหายที่กำหนดไว้ตามความเหมาะสม

ผู้รับบริการที่ได้รับความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการรักษาพยาบาลของหน่วยบริการ ทายาท หรือผู้อุปการะ หรือหน่วยบริการที่ให้บริการ มีสิทธิยื่นคำร้องขอรับเงินช่วยเหลือเบื้องต้นได้ที่หน่วยบริการหรือหน่วยรับเรื่องร้องเรียนตามมาตรา 50(5) แห่งพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 หรือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหรือสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติสาขาเขตพื้นที่ หรือหน่วยงานหรือองค์กรอื่นที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติกำหนด ทั้งนี้ต้องยื่นคำร้องภายใน 2 ปี นับแต่วันที่ทราบความเสียหาย

และเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2564 คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติได้ออกประกาศหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขการจ่ายค่าใช้จ่ายเพื่อบริการสาธารณสุขของหน่วยบริการ (ฉบับที่ 5) เรียบร้อยแล้ว โดยในกรณีการเยียวยาผลกระทบหลังฉีดวัคซีน และให้มีผลย้อนหลังตั้งแต่วันที่ 5 เมษายน 2564 เป็นต้นไป

สรุปเกณฑ์การพิจารณาช่วยเหลือเบื้องต้นกรณีผลกระทบจากวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 ดังนี้

1. ผู้ยื่นคำร้อง : ผู้รับบริการ ทายาท หรือผู้อุปการะ หรือหน่วยบริการที่ให้บริการ
2. ระยะเวลาการยื่นคำร้อง ต้องยื่นคำร้องภายในวันที่ 30 กันยายน 2564
3. สถานที่ยื่นคำร้อง หน่วยบริการ, สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด, สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติและเขตสุขภาพ
4. ประเภทความเสียหาย และอัตราจ่าย (มีความเห็นเบื้องต้นเป็นอาการที่เกิดจากวัคซีน)
 - 4.1 กรณีตาย/ทุพพลภาพถาวร ไม่เกิน 400,000 บาท
 - 4.2 เสียอวัยวะ/พิการ ไม่เกิน 240,000 บาท
 - 4.3 บาดเจ็บหรือเจ็บป่วยต่อเนื่อง ไม่เกิน 100,000 บาท
5. ผู้พิจารณา
 - 5.1 ขั้นต้น ได้แก่ คณะอนุกรรมการระดับเขตพื้นที่ (13 คณะ) จำนวน 5 คน ผู้อำนวยการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเขต ประธาน ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคติดเชื้อ ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันและควบคุมโรค
 - 5.2 อุทธรณ์ : ส่วนกลาง (1 คณะ)
6. ระยะเวลาอุทธรณ์ ภายใน 30 วันหลังจากได้รับผลการพิจารณาของคณะอนุกรรมการระดับเขต

รายละเอียดการชดเชยให้กับผู้ที่รับวัคซีนตามข้อกำหนดมาตรา 41 ของ พรบ.หลักประกันสุขภาพ

ภาคผนวก 15 พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545	
ภาคผนวก 16 ข้อบังคับคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการจ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้น กรณีผู้รับบริการได้รับความเสียหายจากการรักษาพยาบาล พ.ศ. 2555	
ภาคผนวก 17 ข้อบังคับคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการจ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้น กรณีผู้รับบริการได้รับความเสียหายจากการรักษาพยาบาล (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2557	
ภาคผนวก 18 ข้อบังคับคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการจ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้น กรณีผู้รับบริการได้รับความเสียหายจากการรักษาพยาบาล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2564	
ภาคผนวก 19 คู่มือการดำเนินงานช่วยเหลือเบื้องต้น ม.41	

แนวทางการฉีดร่วมกับวัคซีนอื่นๆ

เนื่องจากวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 เป็นวัคซีนใหม่ que เริ่มมีการใช้ในระยะเวลายังไม่นาน จึงยังไม่มีหลักฐานทางการแพทย์เพียงพอที่จะแสดงถึงประสิทธิภาพและความปลอดภัยในการให้วัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 ควบคู่กับวัคซีนชนิดอื่นๆ ในคราวเดียวกัน ดังนั้นในปัจจุบันจึงแนะนำให้หลีกเลี่ยงการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 พร้อมกับวัคซีนชนิดอื่น เป็นระยะเวลาอย่างน้อย 2-4 สัปดาห์ เพื่อป้องกันการรบกวนการสร้างภูมิคุ้มกันของวัคซีนแต่ละชนิด และหลีกเลี่ยงอาการข้างเคียงภายหลังจากการฉีดวัคซีน อย่างไรก็ตามสำหรับวัคซีนที่ต้องให้ภายหลังการสัมผัสโรค เช่น วัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า หรือวัคซีนป้องกันโรคบาดทะยัก สามารถพิจารณาให้ได้โดยไม่คำนึงถึงระยะห่างภายหลังจากการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 เนื่องจากความเสี่ยงและผลเสียต่อการเกิดโรคดังกล่าวมีมากกว่าผลเสียที่อาจเกิดขึ้นจากการฉีดวัคซีน 2 ชนิด ในระยะเวลาใกล้กันมากเกินไป

การให้วัคซีนป้องกันโรคไขหวัดใหญ่และวัคซีนโควิด 19

เนื่องจากสถานการณ์โรคโควิด 19 ในระหว่างการรณรงค์ให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไขหวัดใหญ่ อาจจะมีการให้บริการวัคซีนโควิด 19 ในช่วงเวลาเดียวกัน โดยคณะอนุกรรมการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ได้มีคำแนะนำให้เว้นระยะระหว่างวัคซีนป้องกันโรคไขหวัดใหญ่และวัคซีนโควิด 19 อย่างน้อย 1 เดือน ทั้งนี้สามารถให้วัคซีนป้องกันโรคไขหวัดใหญ่ระหว่างวัคซีนโควิด 19 เข็มที่ 1 และเข็มที่ 2 ได้ เช่น (วัคซีนโควิด 19 เข็มที่ 1 - ห่างอย่างน้อย 1 เดือน - วัคซีนป้องกันโรคไขหวัดใหญ่ - ห่างอย่างน้อย 1 เดือน - วัคซีนโควิด 19 เข็มที่ 2 หรือ วัคซีนป้องกันโรคไขหวัดใหญ่ - ห่างอย่างน้อย 1 เดือน - วัคซีนโควิด 19 เข็มที่ 1 - วัคซีนโควิด 19 เข็มที่ 2 หรือ วัคซีนโควิด 19 เข็มที่ 1 - วัคซีนโควิด 19 เข็มที่ 2 - ห่างอย่างน้อย 1 เดือน - วัคซีนป้องกันโรคไขหวัดใหญ่)

การให้วัคซีนโควิด 19 ร่วมกับวัคซีนชนิดอื่น

อ้างอิง : สำนักงานควบคุมป้องกันโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา

เอกสารอ้างอิง

1. กองระบาดวิทยา. (2564). คำนิยามที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์หลังการได้รับวัคซีน (Adverse Event Following Immunization) และคำแนะนำเบื้องต้นสำหรับการให้วัคซีน. ค้นเมื่อ 22 มีนาคม 2564, จากกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข เว็บไซต์:
<https://apps.doe.moph.go.th/boe/software/file/Adverse%20Event%20Following%20Immunization.pdf>
2. กองระบาดวิทยา. (2563). แนวทางการเฝ้าระวังและตอบโต้เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ภายหลังได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของประเทศไทย. ค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2563, จากกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข เว็บไซต์: <https://ddc.moph.go.th/uploads/publish/1066320201028023447.pdf>
3. กรมการแพทย์. (2564). แนวทางปฏิบัติสำหรับอาการไม่พึงประสงค์หลังการได้รับวัคซีนโควิด 19 กรณีปฏิกิริยาที่สัมพันธ์กับความเครียดจากการฉีดวัคซีน กลุ่มอาการคล้ายภาวะหลอดเลือดสมอง. ค้นเมื่อ 25 เมษายน 2564, จากกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข เว็บไซต์: <https://covid19.dms.go.th/>
4. กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. “เกณฑ์การพิจารณาตามระดับความรุนแรงของการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ระดับประเทศ” [internet] 24 ธันวาคม 2563เข้าถึงได้จาก
https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/file/im_commands/im_commands12_1.pdf
5. กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข “แนวทางการให้วัคซีนโควิด 19 ในสถานการณ์ระบาดปี 64 ของประเทศไทย” กุมภาพันธ์ 2564 [Internet] เข้าถึงได้จาก
<https://ddc.moph.go.th/uploads/files/1729520210301021023.pdf>
6. กรมควบคุมโรค. (2564). แนวทางการให้วัคซีนโควิด 19. ค้นเมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2564, จากกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข เว็บไซต์: <https://ddc.moph.go.th/uploads/files/1729520210301021023.pdf>
7. รายงานการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนวัคซีน กระทรวงสาธารณสุข ครั้งที่ 1/2564 ในวันที่ 30 มีนาคม 2564 เวลา 10.30-12.30 น. ณ ห้องประชุมการบูร อาคาร 1 ชั้น 3 สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
8. รายงานการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนวัคซีน กระทรวงสาธารณสุข ครั้งที่ 2/2564 ในวันที่ 3 พฤษภาคม 2564 เวลา 10.30-12.30 น. ณ ห้องประชุมการบูร อาคาร 1 ชั้น 3 สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

9. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ “คู่มือ วัคซีนสู้โควิด (ฉบับประชาชน)” 3 พฤษภาคม 2564
[Internet] เข้าถึงได้จาก <https://www.thaihealth.or.th/Books/714>
10. สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. (2564). แนวทางระบบติดตามความปลอดภัยเชิงรุกสำหรับวัคซีนโควิด-19. ค้นเมื่อเมื่อ 1 มีนาคม 2564, จากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข
เว็บไซต์: <http://thaihpvc.fda.moph.go.th/thaihvc/Public/Webpage/main.jsp>
11. สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2545). พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2545. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 116 ถ. หน้า 1 วันที่ 18 พฤศจิกายน 2545. เว็บไซต์:
<http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/00117199.PDF>
12. สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2555). ข้อบังคับคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการจ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้น กรณีผู้รับบริการได้รับความเสียหายจากการรักษาพยาบาล พ.ศ. 2555. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 129 ตอนพิเศษ 128 ง. หน้า 68 วันที่ 23 สิงหาคม 2555.
เว็บไซต์: <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2555/E/128/67.PDF>
13. สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2557). ข้อบังคับคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการจ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้น กรณีผู้รับบริการได้รับความเสียหายจากการรักษาพยาบาล (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2557. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 131 ตอนพิเศษ 240 ง. หน้า 36 วันที่ 25 พฤศจิกายน 2557. เว็บไซต์: <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2557/E/240/36.PDF>
14. สำนักสารนิเทศ กระทรวงสาธารณสุข. “จัด 8 ขั้นตอนบริการฉีดวัคซีนโควิด 19 ใช้เวลาบริการ 37 นาที”
[internet] 5 กุมภาพันธ์ 2564 เข้าถึงได้จาก <https://pr.moph.go.th/?url=main/index>

ภาคผนวก

ลำดับ	ชื่อเรื่อง	QR code
ภาคผนวก 1	คำแนะนำการให้วัคซีน COVID – 19 ในผู้ป่วยมะเร็ง, ผู้ป่วยโรคหัวใจและหลอดเลือด, ผู้ป่วยโรคหัวใจและหลอดเลือดที่มีความเสี่ยงสูงที่จะมีภาวะแทรกซ้อนรุนแรง, ผู้ป่วยโรคไต, ผู้ป่วยติดเชื้อเอชไอวี, ผู้ป่วยมะเร็ง	
ภาคผนวก 2	การให้วัคซีน COVID – 19 ในกลุ่มผู้ป่วยโรคระบบประสาท	
ภาคผนวก 3	การให้วัคซีน COVID – 19 ในกลุ่มเสี่ยง 7 โรค ผู้สูงอายุ และโรคอ้วน	
ภาคผนวก 4	คู่มือการใช้งานระบบผู้มีอาการภายหลังได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค	
ภาคผนวก 5	แนวทางการเฝ้าระวังและตอบโต้เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ภายหลังได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของประเทศไทย	
ภาคผนวก 6	แนวทางการให้วัคซีนโควิด 19	
ภาคผนวก 7	คำนิยามที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์หลังการได้รับวัคซีน (Adverse Event Following Immunization) และคำแนะนำเบื้องต้นสำหรับการให้วัคซีน	
ภาคผนวก 8	แบบรายงานอาการภายหลังได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค (AEFI1)	
ภาคผนวก 9	แบบสอบสวนอาการภายหลังได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค (AEFI2)	
ภาคผนวก10	นิยาม Immunization Stress-Related Response	
ภาคผนวก11	การเตรียมความพร้อมเพื่อป้องกันเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์หลังรับวัคซีน กลุ่มอาการทางระบบประสาท	
ภาคผนวก12	แนวทางการรักษาอาการทางระบบประสาทที่เกิดหลังการฉีดวัคซีน	
ภาคผนวก13	การเฝ้าระวังเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์หลังได้รับวัคซีนโควิดและช่องทางการรายงาน	

ลำดับ	ชื่อเรื่อง	QR code
ภาคผนวก14	แนวทางปฏิบัติสำหรับอาการไม่พึงประสงค์หลังการได้รับวัคซีนโควิด 19 กรณีปฏิกิริยาที่สัมพันธ์กับความเครียดจากการฉีดวัคซีน กลุ่มอาการคล้าย ภาวะหลอดเลือดสมอง	
ภาคผนวก15	พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2545	
ภาคผนวก16	ข้อบังคับคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการจ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้น กรณีผู้รับบริการได้รับ ความเสียหายจากการรักษาพยาบาล พ.ศ. 2555	
ภาคผนวก17	ข้อบังคับคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการจ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้น กรณีผู้รับบริการได้รับ ความเสียหายจากการรักษาพยาบาล (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2557	
ภาคผนวก18	ข้อบังคับคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการจ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้น กรณีผู้รับบริการได้รับ ความเสียหายจากการรักษาพยาบาล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2564	
ภาคผนวก19	คู่มือการดำเนินงานช่วยเหลือเบื้องต้น.41	
ภาคผนวก20	คู่มือการปฏิบัติงาน การใช้ระบบ MOPH Immunization Center (MOPH-IC) สำหรับ เจ้าหน้าที่	
ภาคผนวก21	คู่มือหมอพร้อม สำหรับ ประชาชน	
ภาคผนวก22	คู่มือ Co-vaccine	
ภาคผนวก23	12 ฟังก์ชัน การทำงานของหมอพร้อม version 2 สำหรับบริการวัคซีนโควิด 19	

ลำดับ	ชื่อเรื่อง	QR code
ภาคผนวก24	แนวทางระบบติดตามความปลอดภัยเชิงรุกสำหรับวัคซีนโควิด-19 โดย สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	

กองบริหารการสาธารณสุข
Health Administration Division
[www.https://phdb.moph.go.th](https://phdb.moph.go.th)

COVID – 19